2
FEBRUARIE
1999

România apicolă

România apicolă

FONDATĂ ÎN 1916

Revistă lunară de informare tehnică şi ştiinţifică, schimb de experienţă şi opinii editată de Asociaţia Crescătorilor de Albine din România

Anul LXXXIII * Nr. 2 * februarie* 1999

CUPRINS

2 Elisei TARŢA: Exigenţele Comisiei Consiliului Europei şi exportul de miere românească
3 x x x: În atenţia tuturor apicultorilor!
4 Traian PAŞCU: La revizia generală de primăvară vom vedea concret, pe viu dacă am ştiut să creştem corespunzător albinele de iernare
4 Ion GUREŞOAIE: Importanţa creşterii albinelor de iernare
7 Laurenţiu ROŞU: Calendarul lucrărilor apicole în luna aprilie
8 Gheorghe ROTAR: Sperietori pentru păsări în stupină
9 Liviu Alexandru MĂRGHITAŞ: Ceara
10 x x x: Un fax foarte important transmis S.C. Complex Apicol S.A.
11 Jean SAUCIUC: Mesaje de la albine pentru stupari
13 V. BOTA: Apicultorii mureşeni apreciaţi în Franţa
14 Mihai LISOVSCHI: Semiremorcă apicolă de capacitate medie
16 Ştefan STÂNGACIU: Apiterapia – Surse de Informaţii
17 Vlad ILINA: Un peruan a devenit: Omul - fagure
18 Eliza COZMA-CĂUIA: Impresii de călătorie din Ţara Sfântă
20 Eugen MÂRZA: Ionel D. Barac (1924-1981)
22 x x x: Aforisme, cugetări, maxime şi reflecţii
23 x x x: Nu suntem singurii care avem griji
25 x x x: Invitaţia Preşedintelui APIMONDIA; Invitaţia Preşedintelui Congresului
26 x x x: Congresul XXXVI al APIMONDIA'99
27 x x x: Reclamă: Fumidil B®
28 Mihaela ŞERBAN: *APIMAGAZIN:* Libor DUPAL: Apicultura şi Europa; Jérôme TROUILLER: Reglarea reproducţiei parazitului varroa prin mesaje chimice provenite din puiet; Greg HUNT: Lupta împotriva varrozei: Cum se face? Gerhard LIEBIG: Testarea familiilor de albine pentru rezistenţa la varooză

Coperta I: *Unul dintre cele mai bine aprovizionate magazine APICOLA din ţară este cel din Municipiul Tg. Mureş. Vă asigurăm că aici oameni competenţi şi îndatoritori practică un comerţ civilizat, la nivel european.*
(Fotocolor: Ioan FLOREA - fotoreporter)
Coperta IV: **Macheta arh. Cristian MAIMADUC**

LEI 7000
Tiparul executat în Tipografia I.I.T.E.A. APIMONDIA-Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE

Ing. ELISEI TARŢA
(Preşedinte executiv, redactor şef)
Ing. ION MILOIU
(Secretar general de redacţie)
Biol. MIHAELA ŞERBAN
(Redactor responsabil al rubricii APIMAGAZIN)
Dr. DAN IONESCU
Bioch. CRISTINA MATEESCU
Ing. EUGEN MÂRZA
Prof. VICTOR NEAGU
Col. (rez.) TRAIAN PAŞCU
Ing. ION POPESCU
(membri)

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA REVISTEI "ROMÂNIA APICOLĂ"
Str. Thomas Masaryk nr. 17, Bucureşti, sector 2, cod 70231; tel. 211.47.50, fax 211.80.30,
telex 11 205 apirom r; cont virament 45960102 Banca Agricolă S.A. Sucursala Municipiului Bucureşti.

PRESTIGIU

Câştigarea unui prestigiu presupune un efort iar păstrarea ca şi sporirea prestigiului înseamnă preseverenţă, talent, relaţii concrete, cordialitate şi uneori prietenie.

Despre apicultorii mureşeni s-a mai scris în revistă. Despre înfrăţirea lor cu stuparii francezi din Picardia au apărut relatări în pag. 14 a numărului 10/1998 într-un articol dedicat Simpozionului Naţional de Istorie şi Retrologie Agrară a României găzduit în august, anul trecut la Târgu Mureş.

Îi felicităm pe dl. Aurel Mândru – membru în Comitetul Executiv al A.C.A. din România, director al S.C. APICOLA S.R.L. Tg. Mureş, vicepreşedinte al Filialei judeţene Mureş pentru alegerea sa în Consiliul de administraţie al Uniunii Sindicatelor Apicultorilor din Picardia-Franţa (citiţi relatarea din pag. 13).

Maximă atenție la...

EXIGENȚELE COMISIEI CONSILIULUI EUROPEI ŞI EXPORTUL DE MIERE ROMÂNEASCĂ*/

De curând, Comisia de specialitate a Consiliului Europei a elaborat norme noi de calitate la mai multe produse animaliere destinate exportului (carne, fructe, legume, lactate, ouă, vânat ş.a.), între care şi mierea. În aceste norme, pe lângă restricțiile care interzic sau coboară la un prag extrem de scăzut prezența în aceste produse a organocloruratelor, sulfonelor, metalelor grele, s-a introdus şi un parametru privind antibioticele. Respectarea acestor norme este monitorizată, adică urmărită, controlată şi supravegheată de specialişti abilitați să constate cum se pun ele în practică pentru a conferi produselor agroalimentare calitatea cerută la export. Mierea de albine, care prin excelență este un produs natural pur, a fost şi ea supusă monitorizării. Analizele au evidențiat prezența streptomicinei în unele loturi care anul trecut au fost refuzate la export de partenerul nostru tradițional Germania, țara cu cel mai mare consum de miere pe cap de locuitor şi un client statornic al exportatorilor din România.

Pentru a contura aspectele legate de aceste noi restricții şi a cunoaşte soluțiile în stare să conducă la depăşirea greutăților din 1998 şi a celor care se prefigurează, ne-am adresat d-lui ing. Ştefan Săvulescu, vicepreşedinte al Asociației Crescătorilor de Albine, director general al SC COMPLEX APICOL SA, care ne-a declarat:

Normele comunitare de calitate a produselor agroanimaliere destinate exportului, elaborate de Comisia Consiliului Europei, se aplică deja de anul trecut. Din acest an ele sunt obligatorii pentru toate țările membre ale Consiliului Europei, care are un program de monitorizare a respectării lor. La rândul său, Laboratorul central pentru controlul produselor de origină animală şi al furajelor din Bucureşti a întocmit un program de automonitorizare, prin care a stabilit substanțele şi analizele calitative şi cantitative care se fac pentru decelarea prezenței unor substanțe în miere. Nivelurile stabilite reprezintă praguri strict restrictive la export.

Din analizele cantităților de miere achiziționate anul trecut de societatea noastră au rezultat la mai multe loturi grade mari de impurificare cu streptomicină. Dacă limita superioară admisă era de 100 ppb (părți per bilion), au fost cantități de miere în care s-a găsit streptomicină până la mai multe sute de ppb. Aceste loturi au provenit din județele sudice ale țării, inclusiv sudul Moldovei, şi mai puțin din județele transilvănene.

Față de această situație, asociația noastră a atenționat în mai multe rânduri filialele județene şi, prin intermediul revistei "România apicolă", pe toți cititorii ei. Totuşi, practicile păguboase de a administra antibiotice în scop preventiv sau curativ au continuat. Ba mai mult, unii stupari au administrat antibiotice familiilor de albine cu convingerea greşită că streptomicina sau penicilina stimulează ouatul mătcilor. Aşa s-a ajuns la situația nedorită de a nu putea valorifica toată mierea achiziționată prin filialele noastre județene în vederea exporturilor. La un moment dat chiar am sistat achizițiile. Cu toate aceste greutăți, în 1998 am reuşit să menținem exportul la nivelul cantităților totale din 1997.

Noile condiții de calitate impuse sunt mult mai riguroase, ceea ce presupune din partea noastră o sporire a cerințelor față de mierea pe care o achiziționăm. La streptomicină, pragul admis a fost coborât la 20 ppb. Desigur,

*/Partea I-a a articolului apărut marți, 16 februarie 1999 în pag. IV a suplimentului săptămânal de agricultură al ziarului ROMÂNIA LIBERĂ.

această problemă a calității nu este numai a Asociației Crescătorilor de Albine din România, ci a întregii apiculturi naționale. De ce? Pentru că în România consumul intern de miere este foarte mic (circa 40 grame pe an pe cap de locuitor), astfel că piața internă nu este capabilă să absoarbă producția totală anuală realizată, care se situează la o medie multianuală de 8-12.000 tone. La ora actuală, folosirea mierii ca aliment sau concentrat alimentar în coșul zilnic al românilor a devenit un lux, pentru că o populație săracă și sărăcită cheltuiește și așa destul de mult din veniturile familiei pentru alimentele de bază. Pentru un produs "colonial", cum a devenit mierea, nu mai rămân bani. Paradoxal, oferta de miere este mare și foarte variată sortimental și această realitate este evidentă pe piața liberă în special. Adică în piețele agroalimentare din toate orașele țării. Aș putea spune că asistăm la o "explozie a ofertei", ceea ce demonstrează că posibilitățile de creștere a comercializării mierii la export sunt mari.

Ce nu ne onorează este faptul că sortimentele de miere românească prezente pe piață sunt concurate de cele din import, oferite de multe rețele de magazine. Există sortimente de miere turcească, germană, ungurească sau cipriotă. Aceste țări cumpără (importă) inițial miere românească de cea mai bună calitate, pe care o cupajează (o amestecă) cu miere lor de calitate slabă sau oricum îndoielnică și astfel aceasta dobândește gust și aromă. Apoi o oferă importatorilor români la prețuri atractive, iar aceștia o introduc în rețeaua comercială. Această situație situează comerțul intern al mierii într-o stare de restriște economică caracteristică întregii țări, mai ales dacă asociem această stare generală spectrului șomajului, a nesiguranței zilei de mâine, care afectează segmente importante de potențiali consumatori de miere.

În numărul viitor vom reveni cu alte amănunte.

A consemnat
Elisei Tarța

ÎN ATENȚIA TUTUROR APICULTORILOR!

Începând cu anul 1997 au fost înregistrate refuzuri repetate de loturi de miere din țara noastră de către partenerii externi, datorită punerii în evidență a streptomicinei peste limitele admise de normele unificate ale țărilor din Comunitatea Europeană.

Acest fapt se datorează utilizării în mod absolut nejustificat și abuziv de către apicultori a streptomicinei *în prevenirea și combaterea bolilor bacteriene ale albinelor* și a așa-zisei stimulări a mătcilor. Subliniem că aceste practici conduc - pe lângă impurificarea mierii și ca urmare refuzul ei la export și la apariția fenomenului de rezistență a agenților etiologici la efectele acțiunii medicamentelor recomandate de specialiști nerealizându-se scopul scontat în tratarea și combaterea bolilor respective.

Pentru evitarea acestor neajunsuri atenționăm încă o dată pe această cale, apicultorii din întreaga țară să evite cu desăvârșire streptomicina și *numai în cazul apariției bolilor bacteriene* să folosească preparatul LOCAMICIN pulbere (pe bază de oxitetracicilină) conform prospectului, tratamentul trebuind să fie obligatoriu susținut de măsuri severe de dezinfecție, topire a fagurilor proveniți din familii bolnave și de schimbarea mătcilor.

Asupra aspectelor relatate revista noastră a atras atenția în mai multe rânduri, începând cu anul 1997 iar Filialele A.C.A. județene au primit oficial mai multe circulare pe această temă. Din păcate, practicile păguboase datorită cărora apare streptomicina în miere au continuat. Ele trebuie să înceteze imediat și definitiv pentru că altfel nu vom putea fi competitivi la exporturile de miere realizate cu partenerii noștri tradiționali sau mai recenți, nerealizându-se interesul principal al apicultorilor – *profitul* obținut ca urmare a valorificării corespunzătoare a celui mai important produs al stupului – mierea.

DEPARTAMENTUL TEHNIC AL A.C.A.

LABORATORUL DE PATOLOGIE A ALBINELOR DIN I.C.-D.A.

LA REVIZIA GENERALĂ DE PRIMĂVARĂ VOM VEDEA CONCRET, PE VIU, DACĂ AM ŞTIUT SĂ CREŞTEM CORESPUNZĂTOR ALBINELE DE IERNARE

***Tema conferinţei lunare a apicultorilor Filialei A.C.A. a Municipiului Bucureşti părea depăşită ea intitulându-se** "Importanţa creşterii albinelor de iernare". **Acest fenomen petrecându-se la sfârşitul verii şi începutul toamnei părea inutil să se prezinte şi să se dezbată importanţa unui aspect trecut. Conferenţiarul - dl. ing. Ion Gureşoaie, cercetător ştiinţific principal în Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Apicultură a precizat participanţilor - care au umplut până la refuz sala din sediul central al A.C.A. – că numai aparent pare depăşit momentul. De ce? Pentru că la revizia generală a stupilor din primăvară fiecare apicultor va constata dacă a ştiut, a putut şi a făcut tot ceea ce trebuia pentru a asigura familiilor de albine cele mai bune condiţii pentru creşterea albinelor de iernare.*

Se ştie că iarna se înregistrează cele mai mari pierderi de familii de albine mai ales datorită neaplicării la timp şi la indici calitativi superiori a tuturor lucrărilor pregătitoare pentru traversarea perioadei sezonului rece. Tocmai despre aceste măsuri a vorbit conferenţiarul a cărui conferinţă o publicăm în continuare.

***După prezentarea conferinţei, un număr destul de mare de participanţi au pus întrebări** legate de tema dezbătută precum şi asupra altor aspecte de larg interes. Toţi au primit răspunsuri competente şi convingătoare.*

Col. (rez.) Traian PAŞCU

IMPORTANŢA CREŞTERII ALBINELOR DE IERNARE

Ing. Ion GUREŞOAIE

Cercetător ştiinţific principal în Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Apicultură

Modul şi perioada de creştere a albinei de iernare în scopul obţinerii unor familii de albine puternice, constituie chezăşia rezultatelor pozitive în apicultură.

Familiile de albine puternice sunt capabile să traverseze sezonul rece fără pierderi şi să asigure în sezonul următor o producţie care să justifice consumul de energie pentru menţinerea funcţiilor vitale, în măsura în care apicultorul asigură albinelor condiţii optime de cules şi o întreţinere adecvată.

Cercetările întreprinse în cadrul I.C.-D.A. au scos în evidenţă că familiile cu 1 kg de albină consumă în perioada de iarnă 7,5 kg miere, iar familiile cu 3 kg albină consumă 11,1 kg miere. Aceasta înseamnă că 1 kg de albină din familiile puternice consumă 3,8 kg de miere deci cu 50% mai puţin faţă de 1 kg de albină din familiile slabe.

Menţinerea în stupină a familiilor de albine slabe constituie cauza principală de creştere a consumului neproductiv de energie. Menţinerea unei temperaturi mai ridicate în ghemul de iernare al familiilor slabe necesită o activitate mai mare din partea albinelor, cu un consum mai mare de energie şi implicit o uzură mai accentuată a organismului.

În sezonul de primăvară dezvoltarea familiilor de albine slabe va fi întârziată şi în majoritatea cazurilor se va face pe seama hranei energetice administrată de apicultor, iar la culesurile principale majoritatea albinelor vor fi mobilizate pentru creşterea puietului fără să se realizeze o producţie marfă. După culesurile principale, menţinerea unor astfel de familii oarecum dezvoltate dar fără rezerve de hrană, va impune în continuare consumarea de energie în mod neproductiv.

Se trage concluzia că, dacă la familiile de albine puternice consumurile neproductive de energie sunt temporare, la familiile slabe această situaţie se extinde pe întreg anul.

Nivelul de dezvoltare al familiilor de albine pentru sezonul apicol următor poate fi

influențat de apicultor prin hrănirea rațională a albinelor şi aplicarea unei tehnologii adecvate de creştere a albinei de iernare.

Albina de iernare care se creşte în perioada august-septembrie este diferită de albina de vară fiind caracterizată printr-o durată de viață mult mai ridicată, ajungând să trăiască 6-8 luni în loc de 30-45 de zile şi o rezistență mai mare la condițiile de mediu.

Longevitatea albinelor de iernare se datorează pe de o parte faptului că ele participă într-o măsură mai mică la culesul de nectar şi la creşterea de puiet, iar pe de altă parte modificărilor anatomo-fiziologice din organismul lor determinate de acumularea în "corpul gras", sub formă de rezerve, a proteinelor şi grăsimilor, pe seama consumului intens de păstură.

"Corpul gras" al albinei de iernare, considerat de mulți specialişti echivalentul țesutului adipos de la mamifere sau "centrul metabolismului", se formează pe partea interioară a sternitelor apărând ca o aglomerare de celule în mai multe straturi.

Aceste albine de iernare asigură începând din luna ianuarie-februarie creşterea puietului pe baza secreției de lăptişor a glandelor hipofaringiene a căror dezvoltare este asigurată de rezervele proteice existente în "corpul gras". Lipsa hranei proteice în perioada de formare a "corpului gras" duce la o dezvoltare slabă a glandelor hipofaringiene şi implicit la creşterea în primăvară a unui puiet tarat şi în cantitate mică.

Intensificarea creşterii puietului în perioada de formare a albinei de iernare este în mod obişnuit greu de realizat deoarece în această perioadă culesul de nectar şi polen se reduce considerabil, iar albinele încep să-şi formeze cuibul de iernare prin gruparea rezervelor de hrană în fagurii din cuib, limitând spațiul de ouat. În lipsă de cules sau ca urmare a epuizării lor în timpul sezonului, mătcile îşi micşorează ritmul de ouat, iar cantitatea de albine începe să scadă.

În principal, intensificarea creşterii puietului în această perioadă se realizează prin:

a) **înlocuirea mătcilor uzate;**
b) **asigurarea spațiului necesar pentru creşterea puietului;**
c) **asigurarea căldurii în cuib;**
d) **menținerea familiei de albine în stare activă.**

a) În toate perioadele anului, dar mai ales toamna, dezvoltarea familiilor depinde de calitatea şi vârsta mătcilor. Pe baza unei evidențe individuale a dezvoltării familiilor vor fi eliminate toate mătcile slab productive, bătrâne sau epuizate în urma unui ritm intens de ouat. Mătcile necesare se procură sau se cresc cel puțin din familiile recordiste ale stupinei, recomandându-se ca mătcile tinere să fie astfel crescute încât să înceapă ouatul la începutul lunii iulie. Se va evita folosirea botcilor sau a mătcilor neîmperecheate deoarece în astfel de situații familiile rămân fără puiet 10-15 zile sau chiar fără mătci prin pierderea acestora la împerechere.

b) În mod obişnuit, în perioada de toamnă, spațiul stupilor verticali se reduce la corpul stupului ocupat cu albine sau cel mult la un corp şi magazin, iar la stupii orizontali numai la fagurii ocupați cu albine. Datorită înălțimii lor, ramele din centrul cuibului, chiar ocupate cu rezerve de hrană, oferă spațiu suficient pentru creşterea puietului. Totuşi, în cazul în care acest spațiu este insuficient se recomandă introducerea în mijlocul cuibului a unui fagure bun de ouat care să aibă minim 1-1,5 kg miere în coroană pentru a nu crea un gol în cuib.

În zonele unde există un cules bun de întreținere este posibilă blocarea cuibului prin depozitarea mierii în zona de creştere a puietului. Deblocarea cuibului la stupii orizontali sau verticali se va face prin introducerea periodică la 5-7 zile, în mijlocul cuibului, a unui fagure complet gol (stropit cu sirop de zahăr).

Deblocarea cuibului la stupii multietajați se realizează prin inversarea periodică a corpurilor urmând ca după ultima inversare să se facă reorganizarea cuibului în sensul amplasării cuibului într-unul din corpuri şi a rezervelor de hrană în altul amplasat deasupra.

c) Reducerea pontei mătcilor în perioada de toamnă se datorează şi scăderii temperaturii, în special noaptea. Creşterea puietului în aceste condiții nu se face decât în zona pe care albinele sunt capabile să o încălzească.

Pentru protejarea termică a cuibului se recomandă împachetările laterale şi peste podişor cu pernițe izolatoare după restrângerea corespunzătoare a cuibului.

Reducerea cuibului se face treptat pe măsura răcirii timpului până când fagurii

rămaşi să fie bine acoperiţi cu albină. În această situaţie, fagurii cu puiet căpăcit şi cei cu miere puţină se aşază la marginea cuibului urmând ca aceştia după eclozionarea puietului să fie trecuţi după diafragmă. La stupii M.E., reducerea cuibului nu se face decât în cazul în care sunt familii slabe pe un singur corp.

d) Manifestările unei familii de albine (culesul şi prelucrarea nectarului, construirea fagurilor, creşterea puietului etc.) care caracterizează starea activă a acesteia reclamă o hrănire intensă a albinelor. Hrănirea intensă, la rândul ei, determină intensificarea fenomenelor metabolice şi a manifestărilor fiziologice ale albinelor exprimate prin secreţia de lăptişor, hrănirea mătcilor şi creşterea pontei şi implicit a cantităţii de puiet.

Mijloacele prin care o familie de albine se poate menţine în stare activă sunt:

- **culesurile târzii** - în perioada de toamnă culesurile naturale sunt mult mai eficiente decât hrănirile stimulative şi duc la economisirea unor cantităţi însemnate de miere, polen sau zahăr. Aceste culesuri sunt asigurate de păşunile sau fânetele din luncile râurilor sau zonele inundabile, de grădinile de zarzavat şi bostănoase sau de flora spontană de pe mirişti;

- **hrănirile de stimulare** - se fac cu miere, zahăr şi furaje proteice în lipsa culesurilor de întreţinere.

Se recomandă îmbinarea hrănirilor de completare cu hrănirile de stimulare sau descăpăcirea treptată a resturilor de miere de pe fagurii aflaţi după diafragmă sau, în cazul stupului M.E., a celor situaţi în corpul de jos. Suprafaţa descăpăcită va fi în jur de 1-2 dm^2 la interval de 3-4 zile.

Hrănirile stimulative se fac de obicei cu zahăr sub formă de sirop, concentraţie 1/1, în porţii de 0,5-1 l la 3-4 zile, administrat în hrănitoare, luându-se toate măsurile de prevenire a furtişagului. Temperatura optimă de preluare şi prelucrare a siropului de zahăr este de 19-22°C.

În lipsa hranei proteice, polen sau substituienţi proteici, creşterea puietului se face în procent redus pe seama proteinelor din organismul albinelor, iar după epuizarea acestora, creşterea puietului nu mai are loc. Durata de viaţă a albinelor astfel uzate se reduce simţitor înregistrându-se pierderi însemnate în sezonul rece.

In hrănirea albinelor, ca şi al animalelor în general, nivelul cantitativ al hranei energetice (miere, zahăr) condiţionează necesarul de proteine pentru a se menţine raportul "calorii-proteină". Astfel, hrănirea suplimentară cu zahăr în prezenţa păsturii sporeşte conţinutul în proteine al organismului albinelor cu 6%, iar lipsa păsturii scade proteina cu 4%.

Polenul este prezent în familiile de albine sub formă de păstură sau în rezervele stupinei conservat cu zahăr farin în proporţie de 2:1 din care se fac turtiţe. Necesarul mediu anual de polen pentru o familie de albine este în jur de 35 kg.

În lipsa polenului se pot folosi substituienţi ai polenului ca: drojdia uscată, laptele praf degresat, făina de soia degresată etc.

Cu privire la utilizarea proteinelor asimilate din substituienţi comparativ cu păstura la care proteinele asimilate sunt repartizate proporţional între puiet şi depunerea lor în organismul albinei, proteinele asimilate din drojdie sunt depuse ca rezervă în organism, iar cele din laptele praf sunt utilizate pentru creşterea puietului.

Concentraţia optimă a înlocuitorilor de polen în amestec cu zahăr sau miere, sub formă de pastă, este după Wahl (1968) de circa 35%, asigurând un conţinut în proteină al pastei de 12% la laptele praf şi de 15% la drojdie şi făină de soia.

Din punct de vedere al creşterii puietului, eficienţa substituienţilor proteici faţă de polen este de 65% pentru făina de soia, lapte praf şi drojdii şi 7% în cazul hranei fără proteină.

Un amestec de substituienţi proteici are un efect mai mare decât folosirea unuia singur, iar adaosul de polen creşte atractivitatea hranei, rezultatele fiind direct proporţionale cu procentul de participare al polenului în pastă.

Pasta proteică se administrează sub formă de turtiţe în porţii de 150-200 g.

Hrănirile stimulative încetează, în general, spre sfârşitul lunii septembrie astfel ca ultimele albine eclozionate să poată ieşi la zbor înainte de a fi obligate să se strângă în ghem.

Ţinând cont că toată albina care se creşte în toamnă este albina tânără care asigură supravieţuirea în viitor, se recomandă să nu se întreprindă nici o acţiune de limitare a creşterii puietului în perioada când se formează generaţia de iernare.

CALENDARUL LUCRĂRILOR APICOLE ÎN LUNA APRILIE

Ing. Laurenţiu ROŞU
Cercetător ştiinţific în Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Apicultură

APIDIAGNOZA

O dată cu mărirea zilei, temperatura creşte şi apar primele flori.

Familiile de albine îşi încep activitatea din afara stupului. Pentru ele, începe un nou sezon, de formare a rezervelor de hrană, de înmulţire.

Încă din ianuarie-februarie, matca a declanşat ouatul, la început pe suprafeţe ale fagurelui din centrul ghemului de iernare mici de 0-2 dm^2, apoi din ce în ce mai mult, pe porţiuni mai mari. Noile albine, eclozionate, vor îngriji generaţiile următoare. Sunt albine doici diferite de cele de iernare, fără rezerve în corpul gras. În familie raportul dintre albinele de iernare şi cele nou apărute, se va schimba în fiecare zi, în favoarea albinelor tinere. Este momentul când albinele îmbătrânite, de iarnă, datorită uzurii, vor muri, lăsând locul noii generaţii. Acesta este momentul cel mai dificil în familia de albine, fenomen observat de obicei în a doua jumătate a lunii aprilie.

Factorii care influenţează depăşirea cu succes a pragului, sunt în principal:

- cantitatea şi calitatea hranei (miere, păstură, polen din natură);
- calitatea mătcii şi ritmul de ouat al acesteia;
- păstrarea căldurii necesare în cuib; existenţa unor culesuri slabe, sau practicarea hrănirilor stimulative.

ACŢIUNI SPECIFICE

Ţinând seama de cele prezentate, activitatea apicultorului începe prin revizia generală de primăvară, ce cuprinde acţiunile de diagnosticare a stupilor fără matcă, restrângerea cuibului, curăţirea generală a cutiilor, schimbarea lor după igienizare prin spălare cu soluţii dezinfectante sau flambare şi începerea hrănirilor stimulative de primăvară. ÎN NICI UN CAZ ACUM ÎN SIROPURI SAU MAI DEVREME ÎN PASTE, ŞERBET ORI ZAHĂR CANDI NU SE VOR INTRODUCE ÎN COMPOZIŢIE STREPTOMICINĂ SAU ALTE ANTIBIOTICE.

Toate aceste acţiuni vin în sprijinul celor patru factori principali care asigură schimbarea rapidă a generaţiilor de albine.

▲ *Cantitatea şi calitatea hranei* din stup influenţează în primul rând calitatea albinelor de iernare ca şi a celor de primăvară mai ales prin dezvoltarea glandelor hipofaringiene ale acestora, glande cu rol foarte important în producerea lăptişorului de matcă. Aceste albine au un dublu rol: acela de alimentare a mătcii cu hrană de calitate, pentru forţarea pontei (accelerarea depunerii de ouă) precum şi luarea în creştere a ouălor depuse de mătci.

Albine prost hrănite sau cu hrană de slabă calitate nu vor lua în creştere larvele determinând scăderea proporţiei de albine tinere faţă de cele bătrâne sau îmbătrânite.

▲ *Calitatea mătcii* (matcă tânără, bătrână, epuizată, cu defecte fizice) influenţează de asemenea ritmul ouatului. Schimbarea la doi ani a mătcilor poate reduce mult, "căderea" mătcilor în primăvară atunci când familia are mare nevoie de o matcă bună.

Păstrarea căldurii în cuib rămâne, ca şi iarna, o grijă principală a apicultorului.

În primăvară, în plină perioadă de dezvoltare a familiilor de albine, când în stup există rezerve de hrană, matca îşi intensifică în fiecare zi ponta. Spaţiul existent este mare acum (celule golite de miere, rame în excedent). Ca urmare familia se extinde pe toate ramele, nereuşind să încălzească tot puietul existent. Apariţia unor zile capricioase, cu temperaturi scăzute, în unele zone chiar lapoviţă, poate duce la reformarea

ghemului şi părăsirea puietului ceea ce determină compromiterea lui.

De aceea ca lucrare principală apicultorul trebuie să lucreze "cu un cuib strâns" adică eliminând ramele excedentare, astfel încât albinele să acopere bine fagurii rămaşi în stup. Procedând astfel căldura va fi asigurată la un nivel corespunzător.

Perioadele caracterizate de culesuri slabe care pot apare primăvara, în funcţie de vreme, determină o încetinire a tuturor fenomenelor ce caracterizează o activitate intensă a familiilor.

De aceea, se recurge la hrăniri stimulative de primăvară, cu sirop de zahăr sau miere (apă + zahăr = 1:1) în cantităţi mici, administrate succesiv la un interval de 3-4 zile.

*

Intrucât primăvara se pot manifesta semnele clinice ale nosemozei (pete de diaree, albine bolnave) împotriva acestei boli preparatul FUMIDIL B® importat de Firma SANOFI – administrat conform prospectului, sau ceaiuri preparate din mai multe plante medicinale: sunătoare (*Hypericum perforatum*), flori de coada şoricelului (*Achilea millefolium*), frunze de mentă (*Mentha piperita*), flori de muşeţel (Matricaria chamomilla), frunze şi flori de busuioc (*Ocimum basilicum*).

Infuzia se prepară astfel: cantitatea de plante uscate trebuie să fie de 20 g la un litru de apă (în total, nu de fiecare plantă). Infuzia la nevoie se poate face din una, două, trei sau toate plantele indicate, luate în părţi egale. Plantele mărunţite se pun într-un vas emailat peste care se toarnă o cantitate mică de apă rece ca să se îmbibe. În alt vas se fierbe apă care se toarnă fierbinte peste plantele din vasul în care s-au îmbibat cu apa rece. Vasul cu plante şi apa fierbinte se lasă 5 minute la foc mic, fără să fiarbă. După ce se stinge focul se acoperă vasul şi se lasă timp de 30 de minute pentru a se produce extracţia principiilor active. Se strecoară şi cu această infuzie (ceai) se prepară siropul. La 1 litru ceai se adaugă 1 kg zahăr şi zeama stoarsă de la o jumătate de lămâie. Se administrează porţii de câte 250-500 ml (0,25-0,5 l) în funcţie de puterea familiei, de patru ori la interval de 5 zile.

În cazul afectării stupinei de nosemă - diagnosticată pe baza semnelor clinice (pete de diaree, albine cu abdomenul destins, flasc, ce se deplasează greu şi sunt incapabile de zbor) corelate obligatoriu cu examenele de laborator - stupina va fi igienizată prin îndepărtarea fagurilor vechi sau cu pete de diaree. Familiile de albine vor fi mutate în stupi dezinfectaţi prin spălare cu apă şi sodă de rufe (carbonat de sodiu) 50 g la litru de apă caldă.

SPERIETORI PENTRU PĂSĂRI ÎN STUPINĂ

Gheorghe ROTAR

În urmă cu vreo 15 ani, la televizor, într-o emisiune "TELEENCICLOPEDIA" am prins o secvenţă în care un cetăţean şi un băieţel stăteau în mijlocul unei pieţe, înconjuraţi de un mare număr de păsări (porumbei, ciori, turturele, vrăbii) pe care băieţelul le hrănea cu grăunţe. Cetăţeanul respectiv ţinea atârnat de o sfoară un obiect rotund acoperit cu o pânză. La un moment dat a ridicat uşor pânza, dezvelind un balon mare pe care erau pictate câteva perechi de ochi mari, expresivi. Într-o jumătate de minut a dispărut tot păsăretul din piaţă.

Am reţinut ideea şi am aplicat-o în stupină. Având stupina la 7 km de casă, într-un loc singuratic aproape de pădure şi ştiind că în iarna precedentă ciocănitorile mi-au spart 3 stupi chiar în grădina casei, trebuia să mă gândesc la măsuri deosebite. Aşadar, am confecţionat câteva panouri de carton PFL pe care le-am impregnat cu vopsea de ulei de culoare gri sau ocru. După uscare, am pictat pe ambele feţe câte o pereche de ochi. Plasând aceste panouri în stupină în locurile cele mai vizibile, nu am mai avut de a face cu ciocănitorile şi cu piţigoii. De mulţi ani aceste "sperietori" le folosesc cu mult succes iarna în stupină, primăvara la cireşe şi toamna la struguri împotriva graurilor.

Panourile nu trebuie să fie prea mari, ci în medie de 45 x 30 cm, să fie atârnate de ambele colţuri de sus în aşa fel ca să fie mişcate de vânt. Nu contează fondul, dar ochii trebuie să fie pictaţi cât mai expresivi.

CEARA*/

Prof. Dr. ing. Liviu Alexandru Mărghitaş

Ceara este un produs natural, secretat de glandele cerigene ale albinelor lucrătoare în vârstă de 13-18 zile. În momentul secreţiei, ceara este lichidă şi în contact cu aerul se solidifică sub formă de solzişori albi străvezii, foarte mici (1 g de ceară = 1250 solzişori), care după un anumit timp se închid la culoare, devenind galbeni.

După proveniență, ceara se împarte în trei tipuri: ***de origine minerală, de origine vegetală şi de origine animală.***

TIPURI DE CEARĂ DE ORIGINE MINERALĂ

Ceara de pământ (ceara fosilă sau ozocherita) este un amestec de parafină şi răşini, provenită din distilarea naturală a unor petroluri. Este uşoară, de culoare galbenă, brună-verzuie sau negricioasă, este translucidă, cu miros aromatic şi uşor fuzibilă, se utilizează în fabricarea parafinei şi a diferitelor tipuri de ceară.

Ceara montană se obţine prin extracţie cu ajutorul unor solvenţi din anumiţi cărbuni. Se utilizează în stare pură, ca material electroizolant, la impregnarea hârtiei şi la fabricarea unor vopsele speciale.

Cerezina este un produs ce se obţine prin rafinarea ozocheritei sau din reziduurile de petrol. Este formată din hidrocarburi alifatice, este de culoare albă, are miros de petrol şi punctul de topire cuprins între 56 şi 76°C. Este utilizată la fabricarea lumânărilor, la obţinerea unor unsori consistente, la izolarea cablurilor, la impregnarea condensatorilor, la apretarea unor ţesături etc.

Parafina este un amestec de alcani superiori şi se obţine prin prelucrarea ţiţeiurilor parafinoase. Este un produs alb, solid, fără miros şi gust, parţial solubil în eter, benzen şi cloroform, are densitatea 0,87 şi punctul de topire cuprins între 45-60°C. Se întrebuinţează la fabricarea lumânărilor, la impregnarea hârtiei, ca material izolant în industria electrotehnică şi în industria chimică.

Stearina este un amestec format din doi acizi graşi în stare liberă şi anume acidul palmitic şi acidul stearic. Ea se obţine prin hidroliza seului sau a grăsimii din oasele de rumegătoare. Este solidă, incoloră, puţin solubilă în apă, cu miros specific de grăsime râncedă. Se utilizează în industria cosmetică şi la fabricrea lumânărilor.

Colofoniul sau sacâzul este o răşină ce se obţine prin distilarea terebentinei din răşinile de conifere. Prin distilarea cu vapori de apă a rezinei primare se obţin două fracţiuni: uleiul de terebentină şi colofoniul. Este dur, casant, cu miros specific de răşină şi are punctul de topire cuprins între 110-135°C.

Ceara de parchet este un amestec de parafină, cerezină, ceară sintetică, ceară vegetală şi ceară roşie, aceasta din urmă fiind obţinută din colofoniu, şelac, ulei de terebentină şi coloranţi minerali.

TIPURI DE CEARĂ DE ORIGINE VEGETALĂ

Majoritatea plantelor secretă o cantitate mai mare sau mai mică de substanţe grase asemănătoare cu ceara. Aceste substanţe se găsesc în seminţe, fructe sau pe învelişul frunzelor.

Ceara de Carnauba se extrage în Brazilia, Peru şi Chile din frunzele tinere ale palmierilor speciei *Copernicia cerifera* şi este utilizată în unele ramuri industriale.

Ceara de Japonia se obţine prin extracţie din fructele unor arbori din familia *Anacardiaceae*, care conţin 20% ceară.

Ceara de China se extrage din arborele de ceară *Stilingia sebifera*, este albă şi opacă.

Ceara de Sumatra se extrage din *Ficus cerifera* răspândit în Djawa şi Sumatra.

Ceara de Mirtă se extrage din fructele unor specii din genul *Myrica*, este albă şi aromată, parţial solubilă în alcool şi eter la rece. Are densitatea de 1,004-1,005 şi punctul de topire de 47-49°C.

Ceara de palmier este o secreţie a scoarţei şi trunchiului rănit de *Ceroxylon cerifera* şi *Ceroxylon andicole*. Această secreţie este un amestec de ceară şi răşini, care se purifică într-o fază ulterioară. Se obţine în Columbia şi Peru.

*/Din volumul ALBINELE ŞI PRODUSELE LOR, Editura Ceres, Bucureşti, 1997.

Ceara de Otoba se obţine în Columbia de la speciile *Miristica otoba, Miristica officinalis* şi *Miristica sebifera*. Este mai moale decât ceara de albine şi are punctul de topire de 36°C.

Ceara de Borneo se topeşte la 30°C, se solidifică lent, are o aromă plăcută şi se obţine de la o specie de *Sophora*.

Ceara de Venezuela se extrage din latexul arborelui de lapte *Brosimum galactodendrom*.

TIPURI DE CEARĂ DE ORIGINE ANIMALĂ

Aceste tipuri de ceară sunt produse de diferite specii de animale sau insecte, aşa cum sunt descrise în continuare.

Lanolina este un produs semisolid, gras-ceros, obţinut prin extracţie din sucul secretat de pielea oilor şi se utilizează în medicină, cosmetică şi în industrie.

Seul este un amestec de grăsimi animale obţinut prin topirea ţesuturilor grase în special de oaie şi vită. Din punct de vedere chimic este un amestec de esteri ai glicerinei cu mai mulţi acizi graşi. Are un miros caracteristic de seu şi un punct de topire cuprins între 40 şi 50°C.

Cetaceum este o grăsime extrasă de la unele specii de balene şi este utilizată în cosmetică şi farmacie.

Ceara ghedda este ceara obţinută de al speciile de albine *Apis dorsata F., Apis florea F.* şi *Apis cerana*. Aceasta are în general proprietăţi fizico-chimice apropiate de cele ale cerii de albine, dar cu unele deosebiri.

Ceara de albine este ceara produsă de glandele cerifere ale albinelor lucrătoare melifere (*Apis mellifera* L.) şi folosită de acestea la clădirea fagurilor.

În funcţie de materia primă şi după modul de extracţie, ceara de albine se clasifică astfel: *ceara de stupină, ceara de presă* şi *ceara extractivă*.

Ceara de stupină se obţine prin prelucrarea directă în clădirea anexă a stupinei a fagurilor de reformă, a ramelor clăditoare, căpăcelelor şi a cerii rezultate de la curăţirea stupilor. Extragerea cerii se face cu ajutorul energiei solare sau prin presare, folosind diferite tipuri de prese manuale.

Ceara de presă rezultă dintr-o materie primă cu un conţinut mai scăzut de ceară, cum ar fi boştina sau *fagurii de* reformă, extracţia făcându-se cu ajutorul preselor industriale, la presiuni foarte mari, din care cauză ceara mai conţine şi substanţe străine ca: grăsimea larvelor, păstura, materii răşinoase etc.

Ceara extractivă se obţine prin extracţie cu ajutorul solvenţilor din boştina rezultată de la presele industriale şi din alte reziduuri ce conţin ceară de albine.

Ceara extractivă prezintă cea mai slabă calitate, conţinând solvenţi şi substanţe lipidice. Sub aspect organoleptic, ea este moale, cu duritate foarte scăzută, având culoare închisă şi miros neplăcut, fapt pentru care se foloseşte exclusiv în industrie.

Din Germania

UN FAX FOARTE IMPORTANT TRANSMIS

S.C. Complex Apicol S.A. la sfârşitul lunii februarie

Mult stimate domnule Săvulescu,
Mult stimate domnule Ivan,

În primul rând dorim să vă mulţumim pentru primirea călduroasă de la Bucureşti.

Ieri a avut loc la Bruxelles o întrunire a tuturor comercianţilor de miere. S-au întâlnit importatori, îmbuteliatori şi apicultori din Europa de vest. Una dintre cele mai importante teme tratate a fost şi streptomicina. S-a evidenţiat clar că deja în acest an şi celelalte state ale Comunităţii Europene, ca de exemplu Franţa, Italia etc. vor acorda atenţie streptomicinei în momentul cumpărării. Pe de altă parte, probabil că şi oficialităţile din sectorul alimentar vor cere analize de control.

Noi vă propunem ca înaintea tipăririi revistei de apicultură în luna martie să tipăriţi foi volante pe care filialele din ţară le-ar putea difuza deja la sfârşitul lunii martie apicultorilor, căci aceştia ar primi revista abia după luna martie. În aceste foi volante ei vor fi înştiinţaţi că mierea care conţine mai mult de 20 ppb streptomicină nu va mai putea fi exportată în nici un stat din Comunitatea Europeană.

Sperăm că această propunere va fi acceptată imediat.

Cu salutări cordiale,
Sonja Tetens

MESAJE DE LA ALBINE PENTRU STUPARI

Jean SAUCIUC

Oare ce cred albinele despre noi? Cum percep ele prezența noastră? Cum ne judecă faptele? Suntem noi pentru ele simple elemente de decor? Sau poate ne confundă cu urşii care le răvăşesc cuibul şi le pradă agoniseala! S-ar putea ca stuparul să apară în "conştiința" albinelor precum un tiran, un dictator, ale cărui hotărâri, bune sau rele, se aplică necondiționat, şi fără drept de replică.

Dacă ar funcționa o modalitate de comunicare între noi şi albine şi dacă am afla "părerea" lor despre faptele noastre, cred că multe dintre intervențiile noastre în stupi le-am face altfel decât le facem acum. De aceea să încercăm să comunicăm cu albinele.

Chiar dacă ideea comunicării cu albinele pare o fabulație, e bine totuşi, să nu ne pripim negându-i posibilitatea de realizare. Realitatea comunicărilor din lumea albinelor este totuşi pe deplin dovedită. Exemplul cel mai cunoscut de comunicare este, desigur, dansul pe faguri prin care albinele cercetaşe aduc în stupi informații despre existența unei surse de cules, direcția şi distanța de zbor până la acea sursă. Tot prin dansuri cercetaşele comunică roiului plecat din stup, informații despre viitorul adăpost. Mai sunt cunoscute şi alte modalități de comunicare între albine, de pildă semnalele date prin răspândirea substanței de matcă sau a substanțelor mirositoare din glanda lui Nasonov, precum şi cântecul tinerei mătci pornită să-şi extermine rivalele.

La aceste comunicări, participă însă numai albinele, iar stuparul asistă pasiv. Mult mai interesante ar putea fi comunicările între albine şi stupar. Despre comunicarea cu sensul de la stupar la albine ştim cu toții că este posibilă. Noi îi spunem impropriu "dresajul albinelor". În realitate stuparul informează albinele că undeva în natură se află ceva de cules, ceva dulce şi cu un anumit miros. Efectul acestei comunicări se cunoaşte. De cele mai multe ori, albinele, înțelegând mesajul, pornesc să caute sursa de cules al cărei miros a fost precizat de mesaj.

Despre comunicarea în sens invers, de la albine la stupar, nu am găsit nimic scris şi nici un apicultor nu mi-a putut spune ceva. Cu toate acestea, am convingerea, formată din experiență proprie, că albinele încearcă uneori să ne spună câte ceva despre necazurile lor. Adică albinele au făcut un prim pas pentru a comunica cu noi, fapt ce ne obligă să le răspundem.

Este posibil ca faptele din descrierea de față să pară a fi de necrezut. Sper totuşi, că printre cititori se vor găsi şi unii stupari cu experiență şi cu simțul observației treaz, care să-şi amintească bine că şi lor li s-au ivit cândva situații asemănătoare cu cele prezentate mai jos, situații cărora însă nu le-au dat atenția cuvenită.

Iată deci faptele! Mi s-a întâmplat de mai multe ori, în anii trecuți, ca o albină, sau simultan două, să mă bâzâie cu insistență, timp îndelungat, chiar neobişnuit de mult timp. Nu e vorba de albina hotărâtă să înțepe. Nu! Desigur nu! Pentru că aceasta, de regulă, se repede ca un glonț şi îşi înfige acul cât ai clipi. Dimpotrivă mă refer la albina care nu are intenții agresive, ci vrea să atragă atenția stuparului asupra sa. Vrea să fie luată în seamă. Ea zboară, de obicei la mică distanță de fața omului, la 20-40 cm, sau chiar şi mai aproape; pendulează în zbor când la stânga, când la dreapta, apoi

revine în față; rareori trece pe la spate. Bâzâitul ei are ceva caracteristic: nu este un sunet atât de înalt ca acela al albinei agresive pornită la înțepat, ci este un sunet cu frecvență joasă. Bâzâitul acesta are ceva plângător, asemănător oarecum cu scâncetul tărăgănat al pruncului care şi-ar dori să fie alintat. Acest comportament de zbor este caracteristic prin durata sa lungă. Deşi neglijată, albina persevereză, nu se descurajează, nu renunță ci insistă, insistă să se facă luată în seamă, şi bâzâie, vine aproape de fața stuparului, se depărtează puțin şi repede revine aproape; uneori este însoțită de încă o albină, rareori de două. Manifestarea aceasta, cu mici întreruperi, poate să dureze o oră, două, trei sau chiar mai multe ore; poate fi reluată şi a doua zi. Acest comportament este uşor de observat când stuparul nu stă în calea zburătoarelor şi nu are nici un stup deschis, când se odihneşte, stă la masă, sau lucrează liniştit pe lângă stupină.

Am observat acest comportament de zbor neobişnuit de mai multe ori în decursul anilor, dar numai de curând cred că i-am prins înțelesul. Mi s-a întâmplat adesea, ca la câteva zile după un asemenea zbor insistent, să găsesc câte un stup fără matcă. De fiecare dată, dispariția mătcii putea să aibă legătură cu unele intervenții pe care le făcusem în stup în perioada respectivă. Despre mine cred că sunt calm, manipulez cu grijă ramele din stupi, şi cu milă mă străduiesc să nu strivesc albinele; dar, totuşi văd că necazuri se mai întâmplă chiar şi cu matca. Şi astfel a încolțit ideea că albina cu bâzâitul ei insistent, care voia să fie luată în seamă, voia de fapt să-mi semnaleze că matca se află în situație critică. Ideea încolțită s-a concretizat apoi într-o ipoteză care se cerea să fie verificată.

Verificarea ipotezei a venit pe neaşteptate, într-o zi din aprilie 1998, când nu aveam nici un motiv de îngrijorare în privința vreunei mătci. Făcusem doar inversarea corpurilor la stupii multietajați. Era o vreme frumoasă de primăvară, cu soare strălucitor, vreme care prilejuieşte stuparului momente de desfătare la vederea zborului vioi al albinelor la un cules de întreținere. Abia terminasem lucrul şi încercam să mă odihnesc într-un şezlong, când a apărut o albină cu bâzâitul ei insistent, caracteristic de albină mesageră. Vederea ei mi-a strecurat neliniştea în suflet. Am înțeles imediat că aducea o veste îngrijorătoare. Cu strângere de inimă mi-am recunoscut neputința de a o ajuta. Foarte repede a apărut încă o albină mesageră.

La început am fost derutat. Deoarece nu umblasem la rame, ştiam că nici o matcă nu se afla în dificultate şi deci mesajul trebuia să se refere nu la matcă, ci la altceva. După câtva timp de meditație, intrigat de insistența mesagerelor, am intrat printre stupi încercând să înțeleg totuşi, ce s-a *întâmplat? Şi am aflat.* Mărturisesc că rareori în viață mi s-a întâmplat să rămân atât de uluit ca atunci când am înțeles mesajul. Am trăit atunci acele momente de uimire care te lasă fără grai, când eşti numai gând.

Unul din primii stupi căruia îi inversasem corpurile era acoperit de albine, care încercau dar nu puteau să intre în stup. Nu ştiu cum s-a întâmplat că blocul de urdiniş era pus în poziție greşită de obturare şi deci, urdinişul era închis. Albinele abia puteau să intre, sau să iasă, doar câte una, printr-o crăpătură neglijată până atunci. Se înțelege că după îndepărtarea blocului de urdiniş situația s-a redresat, iar albinele mesagere s-au retras. Deci zborul insistent al mesagerelor, de această dată s-ar putea traduce prin "Ajutor! Nu putem intra în stup". Iar altădată, în trecut au vrut să spună: "Ajutor! Pierdem matca". De aceea şi bâzâitul mesagerelor are ceva caracteristic, ceva care aminteşte de tonul cu care se rosteşte o rugăminte.

În ziua următoare am controlat prezența mătcii în stupul cu pricina, şi am constatat că totul era în ordine. Necazul că am putut să fac o asemenea greşeală, să închid urdinişul, mi-a trecut, şi în locul său a rămas satisfacția dată de convingerea că albina doar bănuită până atunci că aduce un mesaj era în realitate chiar albină mesageră. Ea venise, într-adevăr, cu intenția precisă să mă informeze despre situația critică apărută în stupul ei.

Din acest comportament rezultă că:

- *albinele îşi cunosc stuparul;*
- *ele ştiu că stuparul poate acţiona în favoarea lor;*
- *ele cer ajutor de la stupar când ajung în situaţii critice, din care nu ar putea să iasă doar cu propriile lor eforturi.*

Cele prezentate până acum mă fac să cred că albinele au "conştiinţă", care, s-ar putea să fie o conştiinţă colectivă. De aceea, acţiunile lor sunt pornite nu numai din instincte, ci sunt dirijate şi de ceva ce ţine de "raţiune". Pe baza "raţiunii" ele sunt capabile să adopte atitudini potrivite şi să acţioneze coerent în diverse situaţii neobişnuite, situaţii pe care nu le întâlnesc în activităţile lor de rutină. Acţiuni coerente sunt şi mesajele pe care vor să le aducă stuparului. Este regretabil şi păgubitor faptul că stuparul nu dă atenţie acestor mesaje.

Discutând şi cu alţi stupari despre albinele cu comportamentul de zbor insistent descris mai sus, aceştia mi-au confirmat că le-au întâlnit dar, neputându-le suporta sâcâiala, obişnuiesc să le strivească între palme. Păcat!

Pentru a descifra mai mult din ceea ce ar vrea să comunice albina mesageră, am încerct să disting în zborul ei anumite regularităţi în genul celor semnalate de Karl von Frisch în dansul albinelor pe faguri, dans cunoscut cu semnificaţia de "mobilizare la cules". Mărturisesc însă că nu am reuşit să disting nimic, deoarece zborul mesagerei este mult mai rapid decât dansul pe faguri. Poate că nici vederea mea nu este destul de ageră (sunt chiar un pic miop). Datorită rapidităţii cu care se desfăşoară acest zbor, cred că s-ar putea descifra doar după o prealabilă înregistrare cu o cameră de luat vederi. Desigur este doar o părere neverificată din lipsa acelui aparat.

Descifrarea zborului albinei mesagere ar trebui să lămurească natura necazului şi să identifice stupul albinelor aflate în suferinţă. Chiar dacă s-ar reuşi numai identificarea stupului şi totuşi, ar fi o mare realizare, deoarece în acele situaţii, atenţia şi grija stuparului s-ar îndrepta spre un singur stup şi nu asupra întregii stupine.

Pentru a identifica stupul de origine al albinei mesagere, am încercat să aplic procedeul străvechi folosit la bârcuit, adică la căutarea familiilor sălbatice de albine din scorburile copacilor. În acest scop am oferit albinei mesagere, drept momeală, un făguraş cu miere. Dar a fost în zadar. Pur şi simplu nu l-a luat în seamă, deşi am insistat cu răbdare mult timp. Nu a luat în seamă momeala, deoarece avea de îndeplinit o misiune vitală pentru familia sa, adică transmiterea unui mesaj şi nu s-a abătut de la misiunea sa, deşi i-am pus în cumpănă, ceea ce credem a fi, cel mai important dintre instinctele sale, instinctul de cules.

Înainte de încheiere, mă întorc la întrebarea pusă la începutul lucrării de faţă: "Oare ce cred albinele despre noi?" Să fim realişti! Ce ar putea să creadă când ore în şir ele se străduiesc să ne spună ceva foarte important, chiar vital pentru ele, iar noi nici nu pricepem şi nici nu le luăm în seamă! Cred că părerea lor, tradusă în limbajul nostru, nu este măgulitoare pentru noi.

Am scris articolul de faţă cu speranţa că şi alţi stupari au observat fie fapte, fie numai intenţii din partea albinelor de a comunica cu noi. Îi rog pe aceşti stupari să-şi facă cunoscute observaţiile lor, fie în paginile revistei "România apicolă", fie scriindu-mi la adresa: str. Victor Babeş 3 B, ap. 16, Iaşi, cod 6600, judeţul Iaşi.

SEMNALĂM...

Apicultorii mureşeni apreciaţi în Franţa

Domnul ec. ***Aurel Mândru*** - vicepreşedintele A.C.A. Mureş şi directorul S.C. APICOLA S.R.L. Mureş, a fost ales în Consiliul de administraţie al **Uniunii Sindicatelor Apicultorilor din Picardia - Franţa**.

Această alegere reprezintă o recunoaştere şi o apreciere a activităţii deosebite în domeniul apiculturii mureşene desfăşurată de domnul Mândru, confirmând faptul că în judeţul nostru se promovează cu succes o îndeletnicire nobilă, profitabilă.

V. BOTA

Din cotidianul CUVÂNTUL LIBER, vineri 27 nov. 1998.

SEMIREMORCĂ APICOLĂ DE CAPACITATE MEDIE

Ing. Mihai LISOVSCHI

Continuăm în acest număr prezentarea preocupărilor noastre privind remorcile apicole, cu referire la grupa unor semiremorci apicole de capacitate medie. În schița alăturată sunt figurate 3 variante de suprastructură ce pot fi montate pe acelaşi tip de infrastructură. Cele trei variante nu sunt singulare, ele sunt doar la nivel de propunere, deoarece la solicitarea dumneavoastră se pot adopta şi alte soluții, cu condiția respectării prevederilor RNTR 1.

Esențial este faptul că semiremorcile prezentate beneficiază de elemente standard omologate RAR şi care sunt asamblate după reguli foarte precise, unanim acceptate.

Deoarece starea materială a apicultorilor nu permite acestora investiții costisitoare, am decis să abordăm cele mai simple soluții, aparent chiar sărace, dând posibilitatea apicultorilor ca prin mijloace proprii să aducă unele completări în dotare, pe parcursul exploatării. Pentru cei care doresc însă un utilaj mai deosebit, la comandă, putem rezolva orice opțiune legală, dar, atenție, orice piesă cât de mică montată pe remorcă ridică prețul de cost al acesteia.

Pentru apicultorii cu posibilități reale de execuție în regie proprie a unei remorci apicole, vă stăm la dispoziție, contra cost, cu elementele standard însoțite de documentația de montare şi întocmire a formelor necesare omologării RAR.

Semiremorcile pe care noi vi le propunem beneficiază de dotări standard precum şi de dotări opționale, după cum urmează:

Dotări standard:

Suspensie încorporată din elemente de cauciuc AUTOFLEX.
Frână inerțială mecanică cu autorevers – KNOTT.
Dispozitiv de cuplare sfera ISO Ø 50- KNOTT, sau
Ochi de remorcare ISO Ø 40
Instalație de iluminare şi semnalizare în conformitate cu ECE / ONU.
Picior de sprijin cu roată pivotantă.

Dotări opționale:

Picioare de sprijin pentru platformă.
Cadru zincat.
Dotări suplimentare la cerere.

Aşteptăm solicitările dumneavoastră la **tel./fax 01/232.42.70** sau **094505469**.

☎ MICA PUBLICITATE

VÂND familii de albine puternice pe ramă multietajat. Telefon: **01/211.32.68**.

VÂND 30 familii de albine puternice, adăpostite în stupi verticali cu magazine. Telefon: **052/31.35.83 sau 01/212.30.32**.

VÂND două pavilioane apicole: cu 84 de locuri şi lăzi Dadant; cu 36 locuri. Miercurea Sibiu. Telefon: **069/53.32.11**.

VÂND centrifugă inox de 3 rame şi stupi orizontali fără albină. Telefon: **01/610.91.81**.

VÂND ARO-10 (1983), remorcă apicolă, centrifugă, alte unelte apicole. Telefon: **01/648.55.36**.

Producător stupi şi rame oferă calitate vest. Telefon: **044/37.43.99** sau **094823628**.

VÂND casă şi vatră de stupină (1000 mp) în zonă meliferă, 40 km de Bucureşti, Telefon: **01/336.93.63**, după orele 19.

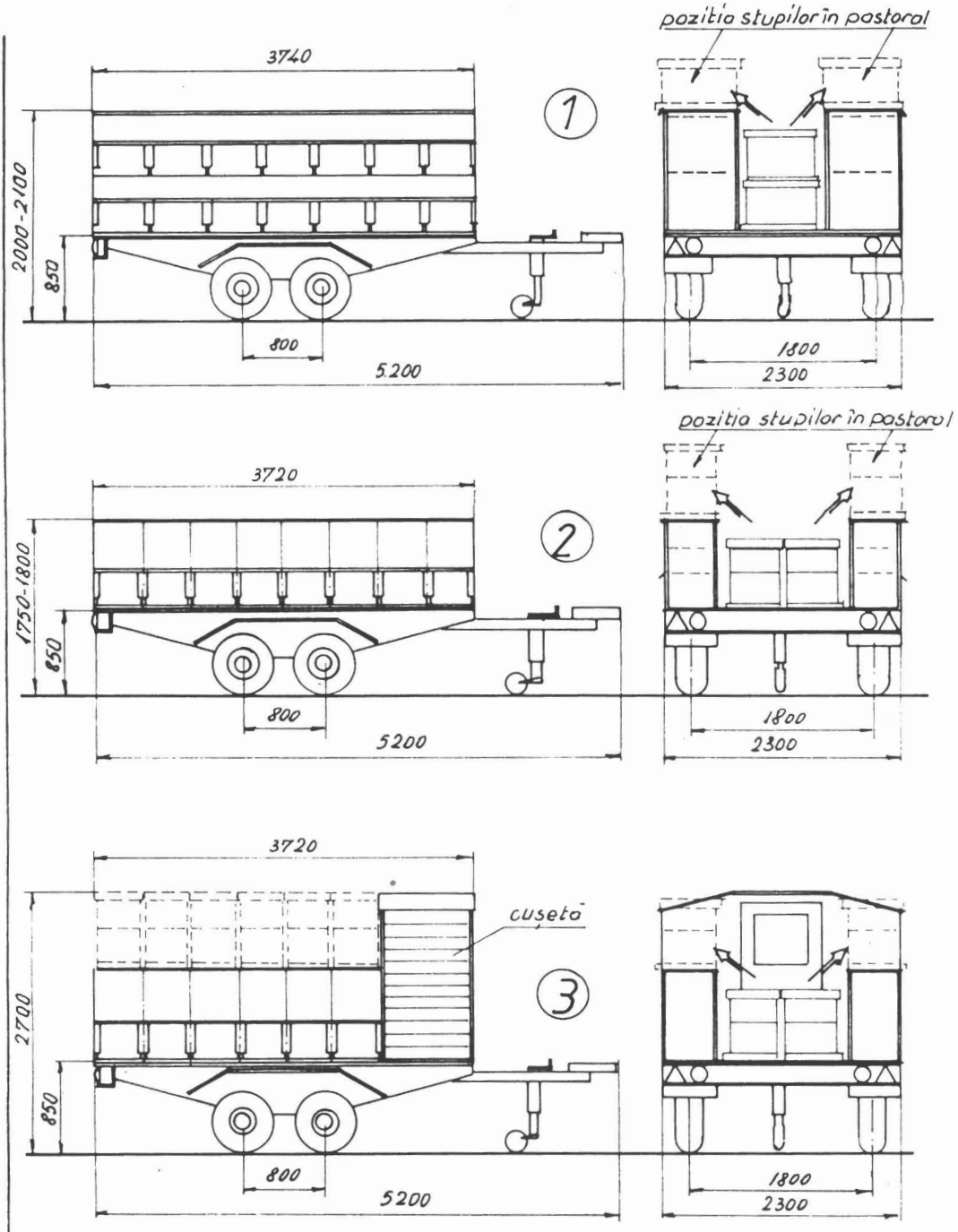

Fig.1 - Semiremorca apicolă pentru 42 familii de albine în stupi orizontali pe 16 rame.

Fig.2 - Semiremorca apicolă pentru 32 familii de albine în stupi verticali.

Fig.3 - Semiremorca apicolă pentru 24 familii de albine în stupi verticali şi cuşetă.

APITERAPIA – Surse de Informaţii

Dr. Ştefan STÂNGACIU
Coordonator informaţional al Comisiei Permanente de Apiterapie a APIMONDIA

Apiterapia reprezintă probabil cel mai nobil scop al apiculturii. A putea alina ori chiar vindeca suferinţa oamenilor, şi chiar a animalelor, cu ajutorul produselor apicole este o adevărată mană cerească.

Într-adevăr, produsele apicole, prin extraordinara lor bogăţie în substanţe hrănitoare, în vitamine, enzime, minerale, oligoelemente ori în substanţe farmacologic-active (adevărate medicamente naturale), pot vindeca suferinţa umană.

Numărul bolilor care se pot vindeca prin apiterapie depăşeşte cu mult 500 (cinci sute!).

Iată de ce, într-unul din documentele informative ale apiculturii germane, desigur cu mult umor, se scrie că:

"Un singur stup de albine poate face 10 medici şomeri"...

Problema este, dragi cititori, să ştim pentru fiecare boală ce produse apicole, în ce forme de administrare, în ce cantităţi etc. dau rezultatele cele mai bune şi mai rapide.

Cu alte cuvinte, este nevoie, înainte de a începe orice tratament apiterapic, să avem la îndemână cât mai multe şi mai bune **surse de informaţii**.

Iată în articolul de faţă, sintetizate, câteva asemenea importante surse de informaţii, extrem de utile pentru a putea practica apiterapia cu maximă eficienţă:

A Informaţii date direct chiar de familia de albine. Studiul atent al fiziologiei, nutriţiei şi biologiei albinelor pot fi foarte relevante; cu alte cuvinte, este bine să ne întrebăm cum reuşeşte colonia de albine să rămână activă şi sănătoasă, în condiţii extrem de vitrege uneori; care sunt metodele ori medicamentele folosite de "medicii" şi "farmaciştii" din stup; în acest sens, un bun apiterapeut trebuie musai să fie şi apicultor, chiar şi unul "de duminică"...

B Informaţii obţinute din activitatea apicolă propriu-zisă; este foarte important de cunoscut toate fazele necesare unui produs "brut" pentru a se transforma într-un preparat ce poate fi folosit ulterior în apiterapie; astfel, este bine să fie ştiute în detaliu: originea exactă a produselor apicole; colectarea şi prepararea produselor brute (nectarul, polenul, răşinile şi balsamurile) de către albine; colectarea şi procesarea produselor "finite" din stup de către apicultori; aspecte diverse legate de standardizare, calitate, depozitare şi de posibile falsificări făcute de "colegi" mai mult sau mai puţin inconştienţi.

C Informaţii din laboratoare de biochimie şi farmacologie profilate pe produse apiterapice. Este de asemeni foarte important să se cunoască, chiar şi în detaliu, compoziţia, caracteristicile fizico-biochimice şi efectele medico-farmacologice ale fiecărui produs apicol în parte.

D Informaţii din bibliotecile personale, orăşeneşti, naţionale sau chiar internaţionale. Există mai multe tipuri de biblioteci care vă pot fi de mare folos: cele specializate în apicultură, dar şi cele medicale, farmaceutice, ori chiar birourile specializate în invenţii şi inovaţii.

E Informaţii din Internet. Aceasta reprezintă cea mai modernă dar şi cea mai complexă sursă de informaţii în apiterapie. În fiecare reşedinţă de judeţ există la ora actuală cel puţin o firmă specializată în Internet care vă poate ajuta să "călătoriţi" în spaţiul virtual oferit de calculatoare performante legate între ele prin linii telefonice şi sateliţi. *Ce puteţi găsi pe Internet?*

a) mai întâi aşa-zisele "Web Site"-uri de apiterapie, adevărate biblioteci computerizate, incredibil de mari pe alocuri.

Iată numai câteva dintre "Site"-urile de apiterapie: Baza de Date Bibliografice Apiterapice a Apimondiei (www.sci.fi/~apither); de aici puteți "călători" către Web Site-ul Societății Americane de Apiterapie, către cel al Marii Britanii, către cel al Asociației Japoneze dedicate studiului propolisului, ori site-ul dedicat mierii din Noua Zeelandă etc.;

b) grupuri internaționale de **sute de persoane** (!) care discută **zilnic**, prin intermediul Internetului, probleme specifice nu numai apiculturii ci şi apiterapiei; grupul specializat în apiterapie se numeşte **"Apither"** şi vă puteți înscrie în el foarte simplu, pornind de la web site-ul bibliografic menționat mai sus.

Informații obținute direct din zonele medicale locale: cabinete medicale de stat sau particulare, clinici, spitale, laboratoare de cercetare medico-biologice. Înainte de a începe orice tratament apiterapic aveți nevoie de ajutorul nemijlocit al medicului dumneavoastră; dacă acesta nu este specializat încă în apiterapie, nu-i nimic, duceți-i cu generozitate un borcan de miere şi apoi câteva articole de apiterapie, poate chiar acesta de față... Cu puțin noroc, acest medic poate să recomande ulterior multe din produsele dumneavoastră apicole "brute", ştiut fiind faptul că orice produs proaspăt are în general o eficiență mai mare decât cele prelucrate excesiv.

Informații din conferințele, congresele, simpozioanele, întâlnirile specifice apiculturii şi apiterapiei. Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Apicultură deține în acest sens în biblioteca lui aflată la sediul de pe B-dul Ficusului nr. 42 din Bucureşti o adevărată comoară Revista "România apicolă" a publicat de-a lungul anilor peste 500 de articole legate de apiterapie.

Ca o concluzie a acestui scurt articol, putem spune că aşa cum se întâmplă în multe domenii de activitate, şi în apiterapie, informația este extrem de importantă. O bună informație este întotdeauna o sursă nu numai pentru cunoaşterea pură dar şi calea sigură către succesul practic terapeutic şi/sau financiar... Nu degeaba cunoscutul om de afaceri Iosif Constantin Drăgan spunea: "INFORMAȚIA ESTE SURSA IMAGINAȚIEI".

Sănătate şi Cunoaştere prin APITERAPIE

Cursuri, informații, cărți, reviste, articole, rezumate precum şi consultații ori tratamente individuale specifice apiterapiei puteți obține şi la

Cabinetul de Medicină Naturistă

din **Bd. Ferdinand 87, bloc A 4, ap. 3, 8700, Constanța,**

Tel. 041/694.108; 041/693.937; e-mail: apither@gmb.ro.

VĂ AŞTEPTĂM! ! !

Un peruan a devenit

OMUL – FAGURE

Un crescător de albine peruan, decis să îi convingă pe conaționalii săi să consume numai miere naturală şi să nu mai cumpere produse contrafăcute sau artificiale, s-a gândit că cea mai bună metodă de a atrage atenția opiniei publice şi a presei asupra campaniei sale este să se înconjoare de cele mai bune prietene ale sale, relatează Reuters. Pentru a dovedi că albinele nu pot face rău nimănui, Arturo Huaman s-a transformat practic într-un stup viu, lăsându-se acoperit complet de albine. Huaman, care este cunsocut în Peru ca "Omul Albină", s-a lăsat "invadat" de aproximativ 30.000 de albine la grădina zoologică din Lima, reuşind prin această ispravă să îşi atingă scopul, şi anume acela de a atrage atenția asupra sa. Grădina zoologică din Lima a fost practic asaltată de curioşi şi reprezentanți ai presei, nu puțini fiind aceia care au simțit furnicături pe şira spinării în momentul în care albinele au început să se aşeze pe trupul dezbrăcat al lui Huaman.

Vlad ILINA

Din cotidianul "EVENIMENTUL ZILEI" Nr. 1993, luni 18 ian.1999, pagina 16-Ultima oră.

IMPRESII DE CĂLĂTORIE DIN ŢARA SFÂNTĂ

Ing. Eliza COZMA-CĂUIA
Cercetător ştiinţific în Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Apicultură

Kibbutz Shefaym, localitate-sat situată la 20 km nord de Tel Aviv, pe coasta Mării Mediterane, într-un climat semideşertic, se dezvăluie ca o oază, o oază creată de om pentru om, pentru confortul său material şi sufletesc, dar şi pentru aceia care vin să înveţe ceva sau să ofere ceva din experienţa acumulată. Locul de întrunire şi pregătire a sute de mii de, mai mult sau mai puţin, specialişti, din diferite domenii de activitate şi regiuni de pe glob, te cucereşte prin simplitatea şi modernitatea ambientului, îmbinate cu exotismul local sau cu cel adus de majoritatea celor veniţi din întreaga lume.

Programul încărcat şi bine organizat, care ne-a fost adus la cunoştinţă imediat ce am ajuns, a cuprins, după cum am mai menţionat într-un alt număr al revistei (nr. 8/1998, pag. 20), atât cursuri teoretice pe subiecte speciale sau generate cât şi lecţii practice în mai multe deplasări făcute prin ţară.

Cu siguranţă, Pământul Sfânt, loc al împăcării şi al conflictelor, trebuia cunoscut şi la dimensiunile sale culturale, religioase, politice sau geografice. Aşa se face că încă de la începutul şederii noastre, însoţiţi de un ghid bine intenţionat în a ne face să simţim, să înţelegem un alt mod de viaţă, am vizitat locul unde ne aflam - kibbutz-ul Shefaym - unde aveam să aflăm că într-o astfel de comunitate, oamenii se bazează pe un principiu bine înrădăcinat în conştiinţa lor, acela "al calităţii vieţii şi nu al standardului vieţii".

Dacă la începutul înfiinţării acestor comunităţi cooperatiste pe la sfârşitul secolului trecut, această formă de trai în comun, pe principii egalitariste le asigura supravieţuirea pe pământul colonizat, în prezent, deşi aceste kibbutzuri au evoluat mult sub aspectul nivelului de trai, doar 2,1% din populaţia ţării sunt convinşi să trăiască astfel. În ultimii 50 de ani, a apărut o formă intermediară de aşezământ – moshav-ul – care păstrează unele caracteristici de kibbutz îmbinate cu altele proprii oricărui sat de pe glob unde domneşte proprietatea particulară.

Dacă în kibbutz viaţa socială şi economică se desfăşoară în diferite domenii de activitate, predominând industria, comerţul şi turismul, în moshav, activităţile principale sunt legate de agricultură, fiecare familie deţinând o fermă agricolă, cu precizarea că pământul aparţinând statului, Fondului Naţional Evreiesc, este concesionat de către conducerea comunităţilor.

Desigur, partea turistică a programului şi-a manifestat irezistibila atracţie asupra tuturor celor care eram acolo şi care aveam posibilitatea să păşim prin locuri doar auzite sau citite, prin locuri cu o îndelungată istorie a unui neam care a creat Biblia, o carte a unei lumi.

Cu miracolul în suflet, aşa am vizitat sfânta Cetate, Ierusalim, "oraşul celor o sută de nume şi o mie de feţe" cum i se mai spune, capitala veche şi nouă a ţării Muntele

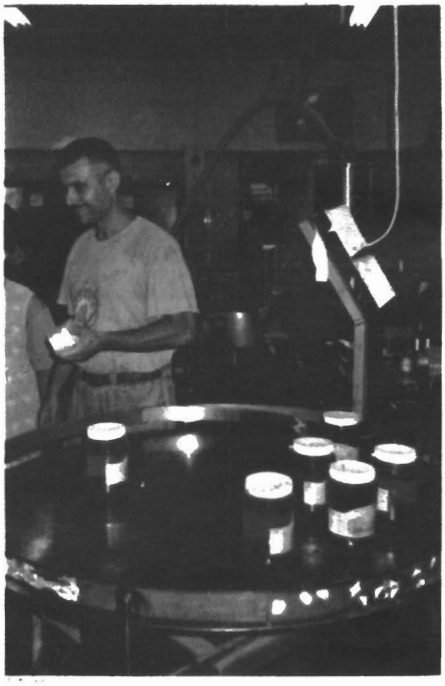

Imagine din Staţia de extracţie şi îmbuteliere a mierii a Fermei apicole aparţinând Chibuţului Dan situat pe Înălţimile Golan

Moriah (al Templului) la fel de important pentru cele 3 religii monoteiste – iudaism, islamism, creştinism – este considerat locul cel mai sfânt de pe Pământ; acolo, pentru iudaici Avraam (Abraham), strămoşul lor, urma să-l sacrifice pe Hhak – fiul său, în semn de netrădare a iubirii pentru Dumnezeu, acolo, pentru musulmani, Mohamed s-a înălţat la ceruri şi tot acolo, pentru creştini, Isus avea să transmită oamenilor multe din învăţăturile sale. Pe acest loc se află în prezent moscheea El-Aqsa, iar în imediata apropiere, impunătoarea moschee – Domul de Piatră care, cu cupola sa aurită domneşte asupra cetăţii. A urmat apoi vizita la Zidul Plângerii, rămăşiţă a celui de-al 2-lea Templu, distrus de romani, loc de rugăciune şi împlinire a dorinţelor, unde se spune că poţi găsi pe cineva la orice oră din zi şi din noapte.

Pentru majoritatea dintre noi, urma ceva foarte important: Via Dolorosa sau Drumul Crucii care începe cu Biserica Flagelării lui Isus şi se termină cu Biserica Sfântului Mormânt. Fiecare oprire, însoţită de explicaţiile ghidului care ne-a însoţit, ne aducea în faţa unor realităţi demult apuse, dar cu o aşa mare rezonanţă în sufletele creştinilor.

După vizitarea Muntelui Măslinilor, Golgotei, autocarul s-a îndreptat către partea modernă a oraşului unde am vizitat Muzeul impresionant al Holocaustului. Aici, un amestec de groază, tristeţe, revoltă, se ascundea sub chipul fiecăruia dintre noi.

O altă zi, mai mult decât senină, am petrecut-o în vizită spre Marea Moartă şi Masada.

Deşi eram în luna mai, aici, la temperaturi de peste 40°C şi într-un peisaj colinar deşertic, doar grupurile de beduini trăind sălbatic şi cămilele lor păreau singurele vieţuitoare adaptate la mediu.

La 398 m sub nivelul mării, în Marele Rift Aso-African se află, şi este alimentată de râul Iordan, Marea Moartă, considerată cel mai jos loc de pe glob; de unde şi numele, viaţa în această mare este imposibilă dat fiind conţinutul mare în săruri (30%), săruri care fac această mare renumită din punct de vedere curativ prin băile sau nămolul existent. Aici s-a dezvoltat, de altfel, şi o mică industrie de extracţie şi prelucrare a sărurilor şi mineralelor, pe care în scurtul nostru popas am avut posibilitatea să o cunoaştem şi chiar să experimentăm renumitele cosmetice Ahava.

În Interiorul magazinului apicol al Chibuţului Dan (Înălţimile Golan)

În cadrul unei alte serii de deplasări am vizitat partea nordică a Israelului, cunoscută ca cea mai bogată zonă a ţării datorate climei mult mai echilibrate, a precipitaţiilor mai abundente şi a existenţei unor râuri importante precum Kishon şi Iordan, dar şi a Mării Galileei formată pe cursul râului Iordan.

Astfel, între cele 2 râuri şi mărginită la nord de graniţa cu Libanul se întinde prospera regiune Galileea care aduce creştinilor mărturii sigure ale vieţii lui Isus: Nazareth cu biserica Sf. Fecioare Maria, Cana Galileei, Tiberias, Muntele Tabor (unde a avut loc transfigurarea lui Isus), Yasdenit (locul botezului lui Isus), Capernaum (locul unei vechi sinagogi unde Isus a predicat), Tabgha (cu miracolul înmulţirii pâinilor şi peştelui), Casa Sfântului Petru, Muntele Beatitudinii.

Nici trecutul, dar nici prezentul n-a fost scăpat din vederea organizatorilor, astfel că, într-o altă zi, după ce am făcut înconjurul Mării Galileea, am urcat spre Înălţimile Golan până la graniţa cu Siria şi Liban, loc al unor nesfârşite confruntări atât de mediatizate.

Cu toate că o lună a însemnat prea puţin pentru a vedea şi a înţelege o asemenea bogăţie culturală, mi-ar place să cred că n-a fost întâmplător organizarea unui curs despre apicultură pe pământul "unde curge lapte şi miere" şi unde, în lunga istorie profetică a acestei ţări s-a născut, a luptat şi a învins Devora (evr = albină) prima femeie profet.

IONEL D. BARAC
(1924-1981)

În Câmpia Bărăganului, unde vegetaţia meliferă din flora spontană se întrepătrunde cu plantele melifere de cultură, la marginea comunei Ianca din judeţul Brăila, locuia într-o casă modestă, familia **Barac - Dumitru** şi **Maria**, împreună cu cei trei copii: **Ecaterina**, **Ionel** şi **Mihail**.

Dumitru Barac, de profesie învăţător, împreună cu soţia posedau în curtea casei o livadă de pomi şi o frumoasă stupină personală cu un efectiv de peste 50 familii de albine de care se ocupau cu multă dragoste şi pricepere. De la această stupină, familia Barac realiza unele mici venituri cu care îşi întregea bugetul familial folosit pentru treburile gospodăreşti şi în special pentru întreţinerea la şcoală a copiilor.

Ionel Barac s-a născut la 3 octombrie 1924 şi a urmat cursurile şcolii primare din comuna Ianca pe care le-a absolvit în anul 1936.

Se impune să amintim că acesta, încă elev fiind la şcoala primară îndrăgea apicultura şi alături de părinţii săi participa cu mult interes la lucrările ce se executau în stupină în tot cursul anului.

După ce copiii au absolvit şcoala primară, întreaga familie a învăţătorului Dumitru R. Barac a fost determinată să se mute din comuna Ianca în oraşul Brăila pentru a asigura condiţii de întreţinere a celor trei copii ajunşi la vârsta la care trebuiau să urmeze cursurile liceale.

Astfel, în perioada anilor 1936-1945 Ionel D. Barac a frecventat liceul "Nicolae Bălcescu" din Brăila, unde a fost un elev silitor la învăţătură şi a avut o frumoasă comportare faţă de profesori şi colegi, la terminarea ultimei clase obţinând titlul de bacalaureat. Înainte de încheierea liceului spre sfârşitul celui de al doilea război mondial în luna iulie 1944 a fost încorporat la regimentul 38 Infanterie din Brăila şi apoi trimis la Şcoala de subofiţeri de rezervă nr. 3 din Sibiu de unde în luna noiembrie a aceluiaşi an a fost demobilizat.

După terminarea stagiului militar, în anul 1945 s-a înscris la Facultatea de Medicină Veterinară din Bucureşti iar în anul 1948, o dată cu înfiinţarea Facultăţii de Zootehnie din Bucureşti, s-a transferat la această nouă facultate pe care a absolvit-o în anul 1951, obţinând titlul de inginer zootehnist.

Trecerea de la Facultatea de Medicină Veterinară la Facultatea de Zootehnie a fost determinată în special de dragostea pentru creşterea albinelor moştenită încă de mic copil de la părinţii săi. De această pasiune pentru albine ne aminteau cu multă plăcere îndrumătorii săi ştiinţifici inginer Nicolae Fotii de la Institutul de Cercetări Apicole şi chimista Hermina Baculinschi de la Laboratorul de tehnologia produselor apicole din cadrul aceluiaşi institut care nu uitau că în anii de studenţie erau adeseori vizitaţi de tânărul Ionel Barac întotdeauna dornic să cunoască ultimele noutăţi din vasta problematică a creşterii albinelor.

Această pasiune şi meritele la învăţătură au făcut ca după obţinerea titlului de inginer zootehnist să fie repartizat în producţie la Institutul de Cercetări Zootehnice din Bucureşti, la secţia de apicultură, în cadrul căreia s-a specializat ca cercetător ştiinţific pe probleme de ameliorarea şi creşterea albinelor.

Îndrăgostit de munca de teren şi de studiere a populaţiilor de albine din diferite zone ale ţării, în câţiva ani a devenit un valoros selecţionator al albinelor autohtone desfăşurând o intensă activitate în cadrul staţiunilor experimentale zootehnice din ***Popăuţi**-judeţul Botoşani*, ***Ruşeţu**-judeţul*

Buzău, **Pădureni**-județul Tlmiş şi **Bonțida**-județul Cluj, unde a organizat primele colecții zonale de material biologic valoros pentru creşterea mătcilor.

În anul 1957, în baza H.C.M. nr. 425 privind unificarea Secției de apicultură din cadrul Institutului de Cercetări Zootehnice cu Secția de Sericicultură din Institutul de Cercetări Agronomice, în Stațiunea Centrală de Cercetări pentru Sericicultură şi Apicultură unitate nou creată, inginerul Ionel D. Barac a fost numit şef al laboratorului pentru ameliorarea şi creşterea albinelor şi începând cu luna octombrie 1958 până în anul 1967 – director la Stațiunea Centrală de Cercetări pentru Apicultură şi Sericicultură, în locul profesorului inginer Nicolae Fotii care în acele vremuri nu era agreat politic.

Trecând succesiv gradele de cercetare ştiințifică de la cercetător şi până la şef de secție, Ionel D. Barac a reuşit în scurt timp să-şi însuşească temeinic cunoştințele profesionale privitoare la viața şi creşterea albinelor precum şi tehnicile experimentale pe care le impunea necesitatea aprofundării problemelor de teorie şi practică apicolă.

Paralel cu însuşirea acestor cunoştințe a abordat cu multă pricepere şi curaj, singur sau în colaborare cu alți cercetători, o serie de teme de cercetare ştiințifică privind perspectivele folosirii încrucişărilor între diferite ecotipuri ale populațiilor de albine autohtone, elaborarea de tehnologii specifice privind întreținerea diferențiată a familiilor de albine; folosirea de metode noi pentru diversificarea produselor ce se obțin de la albine şi diferite probleme de economie apicolă, devenind cu timpul o personalitate de prestigiu în domeniul ştiinței în apicultură.

Începând cu anul 1974, la repetatele intervenții ale Asociației Crescătorilor de Albine din România, în ideea integrării activității de producție cu cercetarea ştiințifică şi învățământul, au determinat Ministerul Agriculturii şi Consiliul Național pentru Ştiință şi Tehnologie să aprobe ca Secția de apicultură din cadrul Stațiunii Centrale de Cercetări pentru Apicultură şi Sericicultură să se unifice cu Centrul de Studii, Proiectări şi Învățământ apicol din cadrul Asociației Crescătorilor de Albine luând astfel ființă pentru prima dată în țara noastră **Institutul de Cercetări pentru Apicultură**, Ionel Barac primind în această nouă instituție funcția de şef de secție apicultură.

Pentru merite deosebite în activitatea sa profesională, în această perioadă, respectiv din ianuarie 1958 şi până în decembrie 1968, Ionel D. Barac a făcut parte din Colegiul de redacție al revistei ***"Apicultura"*** iar din octombrie 1959 şi până în decembrie 1963 a fost numit Preşedinte al Colegiului de redacție al aceleiaşi reviste.

Trebuie să amintim totodată că în această perioadă, fiind cercetător ştiințific şi specialist în apicultură a susținut şi prezentat în fața crescătorilor de albine numeroase conferințe cu teme de apicultură în cadrul Societății de Ştiințe Agricole I.V. Miciurin, la Asociația Ştiințifică a Inginerilor şi Tehnicienilor, la cursurile organizate de cercurile apicole ale Asociației Crescătorilor de Albine, precum şi la Congresele de apicultură ale Federației Internaționale a Asociațiilor de Apicultură APIMONDIA ce au avut loc la: **Bucureşti**-România (1965); **Maryland**-SUA (1967); **Moscova**-URSS (1971); **Grenoble**-Franța (1975); **Adelaide**-Australia (1977) şi **Atena**-Grecia (1979).

În anul 1975 ca urmare a solicitării preşedintelui APIMONDIA şi al Asociației Crescătorilor de Albine din România Profesor Doctor inginer **Veceslav Harnaj**, Ionel Barac a fost transferat în interesul serviciului la Institutul Internațional de Tehnologie şi Economie Apicolă ca şef al redacției Editurii APIMONDIA.

În aceşti ani, ca autor şi coautor a publicat numeroase cărți şi broşuri de specialitate din care amintim: ***"Metode pentru sporirea producției de miere şi ceară"***, editată în anul 1954 de Editura Agro-Silvică de Stat, cu un volum de 62 pagini; ***"Principalele mijloace tehnico-organizatorice prin care se asigură sporirea producției apicole"*** cu un volum de 29 pagini, broşură publicată în anul 1954 în colaborare cu Nicolae Fotii; ***"Creşterea mătcilor"*** publicată în anul 1956 în Editura Agro-Silvică de Stat, colecția Biblioteca Agricolă nr. 11; ***"Creşterea albinelor"***, lucrare de 358 pagini, publicată în anul 1965 în Editura Agro-Silvică de stat, elaborată de

un colectiv de cercetători din cadrul Staţiunii Centrale de Cercetări pentru Apicultură şi Sericicultură condus de Nicoale Fotii; ***"Înmulţirea familiilor de albine"*** broşură de 24 pagini, editată de Asociaţia Crescătorilor de Albine în anul 1980 şi totodată a coordonat textele elaborate de un larg colectiv de autori care au editat ***"Manualul apicultorului"***, care în prezent a ajuns la a VII-a ediţie.

Deşi suprasolicitat de activitatea profesională - cercetare ştiinţifică, studii, redacţie şi conducere administrativă, şi-a găsit întotdeauna timpul necesar ca orele de odihnă să şi le petreacă împreună cu soţia sa Livia şi fiul Adrian, în stupina personală care îi aducea satisfacţii deosebite, şi "în acele vremuri" îi reamintea că apicultura a fost şi trebuie să rămână în principal o îndeletnicire particulară.

Dat fiind înaltul nivel de pregătire profesională şi drept confirmare a puterii sale de muncă pentru progresul apiculturii româneşti, inginerul zootehnist Ionel D. Barac a fost ales în 1963 membru al Consiliului Central al Asociaţiei Crescătorilor de Albine. În anul 1974, cu prilejul celei de a treia conferinţe pe ţară a Asociaţiei Crescătorilor de Albine a fost decorat cu **Medalia Muncii**, distins cu Diploma de Onoare a Asociaţiei Crescătorilor de Albine din R.S. România şi reales ca membru în Consiliul Asociaţiei.

Acela care a fost o personalitate de prestigiu şi de neuitat a apiculturii româneşti, primul inginer zootehnist specialist în apicultură, la 20 noiembrie 1981, în plină putere de creaţie a încetat din viaţă după o scurtă dar grea suferinţă. În Bucureşti, pe ultimul drum, Ionel D. Barac a fost condus la locul de veci din Cimitirul Berceni II de familia îndurerată precum şi de numeroşi colegi de la Institutul de Cercetări pentru Apicultură, Institutul Internaţional de Tehnologie şi Economie Apicolă APIMONDIA, cât şi de un cortegiu de stupari din cadrul filialelor judeţene şi de conducerea Asociaţiei Crescătorilor de Albine din România cu care a colaborat în tot cursul vieţii.

Articol redactat de **ing. Eugen MÂRZA**
Preşedinte de Onoare al A.C.A.
Membru de Onoare al APIMONDIA

AFORISME, CUGETĂRI, MAXIME şi REFLECŢII

Despre afaceri, întreprinzători, muncă, risc, schimbare şi altele

(continuare din revista nr. 12-decembrie-1998)

Capitolul 2 – AVERE

■ **"Nu ne simţim legaţi trainic de ceva decât pe măsura grijilor, muncii şi dorinţelor care ne-au costat"**(*Honore de BALZAC*, «Maxime şi cugetări», Editura Albatros, Bucureşti, 1979)

▲ **"Averea unui om nu se află în lăzi, ci în felul în care ştie cum s-o folosească"**

▲ **"Este bogat acela care câştigă mai mult decât consumă; este sărac acela ale cărui cheltuieli îi depăşesc venitul"**(«Cugetări franceze», Editura Albatros, 1982)

● **"Pentru mulţi oameni, averea n-a însemnat sfârşitul necazurilor, ci doar schimbarea lor"** («Proverbe şi cugetări latine», Editura Albatros, 1976)

◆ **"Îmbogăţiţi-vă, fiind harnici, economi şi cinstiţi"** (Françoise Guizot în volumul «Vorbe memorabile explicate în contextul lor istoric», Editura Humanitas, Bucureşti, 1995)

Capitolul 3 – BANII

▼ **"Un om care nu datorează nimic!... La el nu se gândeşte nimeni!... Pe când creditorii mei, toţi, se interesează de mine..."**

▼ **"Banii care vin prea uşor se duc tot atât de uşor."** (*Honore de BALZAC*, «Maxime şi cugetări», Editura Albatros, Bucureşti, 1979)

(continuare în numărul viitor)

NU SUNTEM SINGURII CARE AVEM GRIJI

(Şi crescătorii de albine îşi pot aduce contribuţia la unificarea Europei)

La sfârşitul anului trecut, Secretariatul CSV (Uniunii cehe a crescătorilor de albine) a primit vizita Preşedintelui Uniunii apicultorilor din Polonia, **LECH SECZYK**, *care a efectuat o scurtă vizită de lucru în Cehia. Am folosit acest prilej pentru a pune oaspetelui nostru câteva întrebări. Avem credinţa că răspunsurile sale vor trezi interesul cititorilor noştri.*

❑ **D-le preşedinte, aţi putea să ne prezentaţi pe scurt istoricul organizării apiculturii în Polonia?**

◆ *Istoric vorbind, rădăcinile uniunii noastre se trag încă din secolul trecut, când a început să ia formă scheletul său, prin apariţia unor asociaţii locale, care, însă, nu au reuşit să formeze o organizaţie unitară a apicultorilor până la începutul celui de-al doilea război mondial. După război, lucrurile au arătat mai promiţător, dar, după numai doi ani, toate aceste strădanii s-au pierdut din nou în gol.*

❑ **Deci, când a apărut Uniunea apicultorilor din Polonia şi care este structura sa organizatorică?**

◆ ***Polski zwiazek pszczelarski** a luat fiinţă, la Congresul voievodatelor regionale, din 28 aprilie 1957. Este o federaţie a asociaţiilor regionale, care au statut propriu şi se gospodăresc după propiul lor buget. În activitatea lor nu se intervine în nici un fel de sus sau din afară. Aşa încât apicultorul de rând este membru al organizaţiei regionale şi, apoi, şi al Uniunii naţionale. Cu alte cuvinte, în Uniunea apicultorilor polonezi intră numai persoane juridice.*

❑ **Prin suprafaţa sa şi prin cei aproape 38 milioane de locuitori, Polonia face parte, la scară europeană, dintre ţările mari. Câţi apicultori aveţi?**

◆ *În prezent, există în Polonia circa 65.000 de apicultori şi aproximativ 50.000 dintre ei sunt organizaţi în 1230 de asociaţii. Aceasta înseamnă că circa 85% din ei sunt membri ai Uniunii. Cu toate acestea, apicultura poloneză nu înseamnă numai stupine, ci şi întovărăşiri apicole, şcoala de apicultură de la Pszczela Wola... Domeniul teoretic la noi este reprezentat de 70 lucrători ştiinţifici (dintre care 30 posesori ai titlului de profesor), care activează în cadrul a 8 facultăţi, unde există catedre de apicultură. Dispunem de 9 staţiuni, care produc mătci selecţionate; de asemenea, în 12 pepiniere, existente în centre agricole, pe lângă producţia curentă se produc şi mătci.*

❑ **În cursul celor 50 de ani de după război, nici Polonia nu a fost ocolită de numeroase răsturnări dramatice. Această evoluţie politică a influenţat şi apicultura poloneză?**

◆ *Aş răspunde afirmativ, această influenţă fiind destul de importantă. Aş da un exemplu: după război, în Polonia existau 700.000 de colonii de albine, numărul lor crescând până în 1980 la 2,5 milioane. Apoi, o parte a coloniilor au pierit, din cauza varroozei. De la jumătatea anilor '80, când la noi a intervenit o situaţie economică foarte dificilă, în pofida schimbărilor politice pozitive, apicultura a devenit o ocupaţie deosebit de nerentabilă. Ca atare, numărul coloniilor a continuat să scadă, până când, în 1993, au rămas numai 700.000. Deci, la fel ca şi după război, numai că s-ar putea spune că cinci ani de economie de piaţă au avut asupra apiculturii noastre acelaşi efect ca şi cel de-al doilea război mondial...*

❑ **Cum aţi reacţionat la această situaţie?**

◆ *În primul rând, ne-am străduit să ne protejăm piaţa internă faţă de importul de miere ieftină din străinătate. Astfel, am reuşit să impunem o vamă (taxă) de 35% pe mierea de import. La vremea sa, a fost un punct foarte important, numai că în ziua de azi ştim că, în raport cu GATT şi CEFTA, aceste bariere vamale cad şi, de aceea, căutăm în prezent soluţii în colaborare cu ţările învecinate, cu Franţa, cu Germania.*

Lucrul cel mai important este ca publicul consumator să fie bine informat, în privinţa originii mierii aflate pe piaţă – fie autohtonă, fie de import. Bineînţeles că nu dorim să punem stavilă importului în ţara noastră, ci, numai să-l menţinem sub control şi, după nevoie, să-l orientăm. O altă măsură

importantă pentru sprijinirea apiculturii a constat în asigurarea cantității de zahăr necesare hrănirii albinelor la un preț mai scăzut decât cel în vigoare (practicat) pe piață.

Ca una dintre cele mai importante măsuri, pe care am reușit să le adoptăm, consider sporirea numărului de familii de albine pentru care apicultorul nu este obligat să plătească impozit. Înainte, cel care avea peste 20 de familii, trebuia să plătească pentru toate; acum acest lucru se aplică de la 81 de familii în sus. Impozitul pe o singură familie se ridică la 0,4 zloți.

În afară de aceasta, am obținut reducerea impozitului pe hidromel cu 25%, ceea ce nu este neglijabil, deoarece anual în Polonia se întrebuințează o mie de tone de miere numai pentru pregătirea acestei băuturi.

❑ **Și au adus aceste măsuri rezultatul așteptat?**

◆ ***C**ategoric! În prezent, avem deja un milion de familii de albine. În realitate, am avea, însă, nevoie de 2-4 ori mai multe, ba chiar de un număr și mai mare. Trebuie să conștientizăm faptul că, astăzi, albina are un rol mai mare în ocrotirea naturii decât în agricultură, deși și acolo este de neînlocuit. Să ținem seama de faptul că dispunem de 30.000 ha de plantații intensive de arbori fructiferi, iar în perioada când înfloresc pomii fructiferi, înflorește și sfecla, care se întinde la noi în țară pe 500-600 mii de ha. Acesta este, în general, cel mai delicat moment al polenizării, deoarece la 1 ha de livadă este nevoie, pentru o bună polenizare, de circa 3 familii de albine, astfel încât Polonia ar avea nevoie, pentru buna polenizare a tuturor culturilor, de 2,7-3 milioane de familii de albine.*

Nu putem, însă, trece cu vederea faptul că, drept urmare a chimizării și degradării sistematice a mediului înconjurător, pier insectele sălbatice - spontan polenizatoare. De aceea, situația ideală ar fi reprezentată de 4,5 milioane de familii de albine, pentru a se asigura și polenizarea plantelor sălbatice. De aceea, considerăm că sprijinirea de către stat a ocrotirii mediului înconjurător trebuie să treacă mai întâi prin sprijinul acordat apiculturii.

❑ **În condițiile actuale, s-ar putea obține acest lucru?**

◆ ***N**u încape îndoială că avem de-a face aici cu o mare problemă deoarece la noi apicultura constituie, în majoritate, preocuparea oamenilor trecuți de o anumită vârstă. O dată cu înaintarea în etate, posibilitățile lor sunt din ce în ce mai limitate. De exemplu, pe plan mondial, apicultorii până la 50 de ani reprezintă în mod curent 15%, în timp ce la noi numărul acestora reprezintă doar 5%, restul fiind mult mai în vârstă. Pe scurt, tineretul nu este atras de apicultură din cauza lipsei de rentabilitate a acestei ocupații.*

❑ **Aceasta ne face să ne aducem aminte de așa-numitul cerc vicios. Vedeți, cumva, vreo posibilitate de ieșire?**

◆ ***R**eprezentanții Uniunii apicultorilor polonezi consideră absolut necesară subvenționarea apiculturii de către stat. De aceea, am inițiat o serie de tratative cu parlamentul și cu Guvernul, în sensul elaborării unui sistem de sprijinire masivă a apiculturii. Ideal ar fi ca, direct din Bugetul de stat, să fie alocată o anumită sumă, exclusiv în folosul apiculturii. Nu e nevoie să fie neapărat bani lichizi, ci mai degrabă acordarea de facilități pentru achiziționarea de medicamente mai ieftine, anularea TVA la echipamentele apicole, acordarea de subvenții pentru creșterea de mătci etc.*

❑ **Credeți că s-ar putea dovedi utile anumite experiențe de care ați luat cunoștință la noi?**

◆ ***D**ăm o înaltă apreciere inițiativei dvs. de a convoca o reuniune a reprezentanților organizațiilor apicole ale statelor membre CEFTA, cu obiectivul final de a edifica un comerț liber între membrii acesteia.*

De asemenea, sunt deosebit de inspiratoare pentru noi contribuțiile financiare pe care apicultorii cehi le obțin de la bugetul Republicii Cehe. Experiența cehă ne va fi, categoric, de ajutor în negocierile noastre cu organele de stat din Polonia. Totuși, mă gândesc că, pe viitor, n-ar trebui să ne limităm colaborarea numai la nivelul conducerii celei mai înalte a uniunilor noastre. Ar trebui să contribuim împreună la intensificarea contactelor dintre apicultorii de rând. Cred că noua Europă ar trebui să înceapă să se clădească pe baza acestui principiu. Și, de aceea, mi-aș permite să-i invit pe apicultorii cehi și slovaci, pe reprezentanții întreprinderilor și instituțiilor apicole, precum și pe producătorii de utilaje și de produse apicole la reuniunile noastre naționale.

Interviu apărut în revista VCELARSTVI
nr. 3/1997 (Republica Cehă).
Traducere: Radu GRECEANU.

CONGRESUL XXXVI AL APIMONDIA

INVITAŢIA PREŞEDINTELUI APIMONDIA

Din 1967, ceea ce înseamnă o întreagă viaţă de om, Congresele APIMONDIA nu s-au ţinut pe continentul Nord American. La vremea aceea Congresul de la Mariland a constituit o ocazie de întâlnire dintre două lumi diferite, Vestul şi Estul, realizând în final ţelul Apimondiei de a depăşi deosebirile politice şi de limbă din lumea apicultorilor.

Apicultorii europeni (crescătorii de albine europeni) şi apidologii, în special, au avut imensa bucurie de a-şi întâlni colegii din partea cealaltă a Atlanticului a căror tehnologie avansată avea să surprindă încă o dată. De atunci schimburile de idei şi de experienţă au jucat un rol mai important în congresul nostru decât partea turistică.

Apicultura canadiană nu a fost necunoscută în Federaţia Internaţională a Apicultorilor. Profesorul Gordon Towsend, de la Universitatea Guelph din Ontario şi vicepreşedinte al Congresului, a prezidat eficient Comisia Permanentă de Creştere şi Tehnologie Apicolă a APIMONDIA şi au făcut cunoscute în mod activ remarcabilele contribuţii tehnologice legate de apicultură ale industriei nord-americane.

Astăzi, chiar dacă avem la dispoziţie metode incredibil de avansate de comunicare – computere, internet, sateliţi, nimic nu poate înlocui participarea la un congres, întâlnirea cu colegi şi prieteni faţă în faţă.

În ciuda includerii în Congresul APIMONDIA a numeroase simpozioane şi discuţii la mese rotunde moderate de persoane capabile, a devenit foarte dificil de a urmări totul datorită creşterii numărului de prezentări.

În 1995, la Lausanne, în Elveţia, Canada a obţinut onoarea de a organiza cel de al 36-lea Congres Internaţional de Apicultură al APIMONDIA la Vancouver, în provincia Columbia Britanică între 12-18 septembrie 1999. Imediat, o echipă de entuziaşti a pornit să muncească cu obiectivul clar de a satisface necesităţile participanţilor din diferite lumi. Comitetul de organizare a Congresului APIMONDIA din 1999 vă prezintă un program deosebit de atractiv.

Pentru a veni la Vancouver, în septembrie 1999, cu câteva luni înainte de naşterea unui nou mileniu, este o necesitate pentru toţi apicultorii din lume. Toamna canadiană vă va primi într-un loc deosebit de frumos. Vă veţi întâlni cu vechi prieteni şi vă veţi face unii noi. Vă veţi îmbogăţi cu noi idei care vă vor ajuta să vă îmbunătăţiţi propria dumneavoastră activitate.

Membrii Consiliului Executiv al APIMONDIA şi eu însumi vă recomand cu căldură să participaţi la cel de al 36-lea Congres Internaţional de Apicultură al APIMONDIA. Sperăm să vă vedem acolo.

RAYMOND BORNECK
Preşedintele APIMONDIA

INVITAŢIA PREŞEDINTELUI CONGRESULUI

În numele comunităţii canadiene a apicultorilor şi al Comitetului de Organizare al Congresului din Canada este o mare plăcere să vă invităm la APIMONDIA'99, cel de al 36-lea Congres Internaţional de Apicultură. Suntem încântaţi să găzduim acest important Congres mondial al apicultorilor şi să explorăm tema Congresului: "APICULTURA ÎN NOUL MILENIU".

Congresul va oferi numeroase Şedinţe plenare, Simpozioane, Ateliere (workshop), prezentări de comunicări şi Sesiuni de postere, care vor cuprinde şi accesa aproape toate aspectele managementului modern şi activităţii economice de interes pentru apicultori. Expoziţia de apicultură APIEXPO'99 se consideră a fi cea mai mare etalare de produse legate de apicultură şi de servicii care a fost organizată vreodată.

Reuniunea APIMONDIA'99 se va desfăşura în Centrul de Conferinţe şi Comerţ din Vancouver. Acesta este un loc unic, minunat şi cu facilităţi moderne situat pe ţărmul oceanului, la Vancouver şi oferă congresmenilor privelişti extraordinare spre Pacific, spre oraş şi spre munţi. Centrul este plasat în inima oraşului Vancouver, uşor accesibil pentru o mare varietate de locuri de cazare, restaurante, magazine şi manifestări culturale.

Congresul se ţine în septembrie, lună cu un timp foarte plăcut al anului pentru ca vizitatorii să se simtă bine la Vancouver şi în nenumăratele locuri interesante şi frumoase din împrejurimile sale.

APIMONDIA'99 promite a fi o experienţă unică într-o viaţă. Vă aşteptăm să vă primim cu plăcere la Vancouver.

DON DIXON
Preşedintele Congresului

Dintr-o scrisoare adresată redactorului şef

CONGRESUL XXXVI AL APIMONDIA '99

Domnul **Prof. Dr. Gard W. Otis** *de la Universitatea din Guelph a provinciei Ontario-Canada cu care suntem în corespondenţă şi graţie căruia am publicat textele şi imaginea din revista noastră nr. 9/1998, pag. 23-24 ne-a trimis recent o scrisoare extrem de amabilă în care ne invită la Congresul XXXVI al APIMONDIA ce se va desfăşura în perioada 12-18 septembrie a.c. la Vancouver în Canada.*

Între altele pe o întreagă pagină dl. Prof. Dr. Otis – care are o funcţie importantă în Comitetul Canadian de Organizare a congresului – enumeră în top 10 argumente pentru participare la Congresul APIMONDIA'99. Menţionăm că ordinea descrescătoare a topului de la 10 la 1 îi aparţine autorului scrisorii. Iată textul:

10. Congresul APIMONDIA se ţine rar în America de Nord, aşa că foloseşte această ocazie de a vizita Canada de Vest şi de a participa la cel mai mare congres de apicultură care s-a ţinut vreodată!

9. Valoarea relativ redusă a dolarului canadian (1 $ CAN = 0,65 $ SUA) face din Canada o destinaţie atractivă pentru participanţii străini.

8. Participanţii pot să se înscrie la o competiţie pentru a obţine medalii la concursurile de unelte şi echipamente pentru apicultură, fotografii, filme, videocasete, exponate comerciale, cărţi şi alte categorii.

7. Vancouver, locul Congresului APIMONDIA'99, oferă o gamă largă de condiţii de cazare care să corespundă pretenţiilor şi bugetului dumneavoastră, incluzând apropiate locuri de recreere, moteluri, pensiuni cu mic dejun, moteluri în suburbiile oraşelor şi hoteluri de clasa întâi.

6. Centrul de Comerţ şi Conferinţe de la Vancouver, locul în care se va desfăşura Congresul APIMONDIA'99, este unul dintre cele mai atractive şi funcţionale centre de conferinţe din lume.

5. Peste două sute de persoane competente, selectate pe baza experienţei lor şi a capacităţilor de comunicare cu apicultorii, au acceptat invitaţia de a vorbi în cadrul a peste 30 de sesiuni plenare şi de simpozioane.

4. Vancouver, situat în provincia Columbia Britanică, a fost votat în 1998 pentru a fi oraşul cel mai potrivit pentru o întâlnire internaţională. Ca destinaţie turistică, oraşul este neîntrecut şi serveşte ca punct de plecare în excursii spre coastele şi munţii din împrejurimi.

3. Cele şapte sesiuni plenare vor înfăţişa pe cei mai autorizaţi vorbitori să prezinte toate aspectele albinei şi ale apiculturii. Prezentările lor vor fi traduse simultan în limbile franceză, spaniolă şi germană.

2. APIEXPO'99, Expoziţia Internaţională şi Târgul Comercial vor permite apicultorilor să ia cunoştinţă de materiale apicole şi produse din întreaga lume.

1. APIMONDIA'99 va oferi apicultorilor şi oamenilor de ştiinţă prilejul de a schimba idei cu colegii din întreaga lume. Pe parcursul întregii săptămâni, de la răsăritul până la apusul soarelui, vor avea loc ceremonii, şedinţe plenare şi prezentări în simpozioane, APIEXPO'99, postere ştiinţifice, iar la mijlocul săptămânii este organizată o excursie menită să vă menţină buna dispoziţie.

APIMONDIA'99, Congresul bienal al Federaţiei Internaţionale a Asociaţiilor de Apicultură va avea loc în Vancouver, Canada, în zilele de 12-18 septembrie 1999. Programaţi-vă de pe acum să participaţi!

Pentru informaţii suplimentare adresaţi-vă pe internet la adresa: http://www.apimondia99.ca

Pentru a primi a 2-a Circulară ce va conţine detalii despre Congres, scrieţi-ne indicând numele şi adresa dumneavoastră. Pentru alte informaţii ne puteţi contacta la adresa:

Apimondia'99, c/o Venue West Conference Services, Suite #645 – 375 Water St.,
Vancouver, British Columbia, Canada V6B 5C6
Fax. 604-681-2503; E-mail: congress@venuewest.com

❑ *Apimagazin* ❑
Breviar de informare apicolă internaţională redactat sub auspiciile Institutului Internaţional de Tehnologie şi Economie Apicolă al APIMONDIA

MANAGEMENT şi MARKETING APICOL

APICULTURA ŞI EUROPA

Ing. Libor DUPAL[*/]

Evident, fiecare dintre apicultorii noştri îşi cunoaşte, după nume, ministrul de resort, care răspunde de sectorul agriculturii. Pe bună dreptate aşteptăm ca acesta, prin hotărârile sale, să influenţeze pozitiv evoluţia apiculturii, care formează o componentă importantă a sectorului agricol. Poate nu e prea departe vremea când ne vom sprijini, cu aceeaşi nădejde, pe structurile supranaţionale, create în cadrul Comunităţii Europene. Una dintre acestea este Comisia societăţilor europene (în continuare, numai Comisia), iar problemele agriculturii sunt, în mod neîndoielnic, o parte integrantă a celui mai important şi complex domeniu, care va trebui să fie soluţionat de acest organ. A început să fie luată în discuţie şi în presa noastră problematica "politicii agrare comune" dar rareori s-a menţionat că un loc de răspundere în cadrul comisiei agricole este deţinut de germanul Franz Fischler, care, nu demult, pe lângă faptul că a trebuit să se ocupe de problema ceho-europeană a merelor, cu care prilej a şi vizitat Cehia, a şi răspuns, în cadrul Parlamentului european la o întrebare referitoare la sprijinul acordat apiculturii. Cel care a formulat întrebarea, delegat din partea unui partid politic spaniol, avea impresia că dotarea financiară, orientată de către Comisia europeană în direcţia dezvoltării apiculturii, pune un accent prea mare pe problemele legate de sănătate, trecând cu vederea ajutorarea producătorilor, îndreptată mai degrabă către compensarea faptului că apicultorii se confruntă cu concurenţa din partea exportatorilor din ţări terţe (respectiv, nemembre ale Uniunii Europene), care practică preţuri mult mai scăzute.

Răspunsul d-lui Fischler nu este lipsit de interes pentru noi. Comisarul a subliniat, cu acest prilej, că, în 1994, Comisia a fost solicitată de Consiliul Europei să elaboreze cât mai curând propunerile corespunzătoare de măsuri, care ar urma să ducă apicultura europeană pe calea înfloririi şi dezvoltării aşteptate. În această solicitare se precizează în mod expres, a subliniat comisarul, că "nu constituie o măsură corespunzătoare crearea unei organizaţii speciale a pieţei de miere, precum şi că nu este posibilă introducerea unui sprijin generalizat, referitor la ajutorarea în domeniul veniturilor". De aceea, propunerile Comisiei vizează, dimpotrivă, intensificarea producţiei şi îmbunătăţirea pieţii, ceea ce se poate obţine pe baza programelor naţionale, care include, ca prioritate, sprijinul tehnic, tratarea coloniilor de albine împotriva varroozei, buna administrare a transhumanţei, sprijinirea verificării analitice a mierii şi colaborarea în domeniul cercetării aplicative. În anumite domenii, au şi fost obţinute bune rezultate, prin adoptarea de măsuri cu acest caracter, a explicat dl. Fischler, adăugând, în încheiere, că aportul Societăţii la finanţarea acestor măsuri are ca scop reducerea cheltuielilor de producţie şi îmbunătăţirea calităţii mierii.

Să examinăm, acum, mai îndeaproape, cauzele care conduc Uniunea Europeană la sporirea interesului faţă de acest ansamblu de probleme şi să privim mai adânc în esenţa documentelor, pregătite de

Comisia europeană în acest domeniu, la conținutul lor concret.

În cadrul Comunității Europene, apicultura este concepută ca o componentă indisolubilă a creşterii animalelor, cu principalele sale funcții îndreptate în direcția dezvoltării economiei şi, mai ales, a agriculturii, a producției de miere şi de alte produse ale stupului, cu o contribuție însemnată la păstrarea echilibrului ecologic şi a calității mediului înconjurător, precum şi a ecosistemelor agricole. Numărul total al coloniilor de albine în țările Comunității Europene depăşeşte 8 milioane (vezi tabelul de mai jos), aflate în posesia unui număr de circa 440.000 apicultori. Doar 3% dintre aceştia (cam 13.000) sunt apicultori profesionişti, ca atare fiind considerat apicultorul producător care întreține cel puțin 150 de colonii. În mâinile acestui grup limitat de profesionişti sunt concentrate 3,5 milioane de colonii, respectiv 43% din totalul acestora, cu contribuția corespunzătoare din producția totală de miere din Uniunea Europeană (45%). Prin producția sa de miere, Uniunea Europeană face parte dintre cei mai mari producători din lume (după țările membre ale fostei Uniuni Sovietice şi Asia).

Trecere în revistă a numărului de colonii în diferitele state membre ale Uniunii Europene

- mii familii -

Statul membru	Număr colonii	Statul membru	Număr colonii
Belgia	100	Luxemburg	10
Danemarca	85	Olanda	80
Germania	1069	Austria	394
Grecia	1200	Portugalia	550
Spania	1753	Finlanda	40
Franța	1434	Suedia	100
Irlanda	20	Marea Britanie	200
Italia	1100	**TOTAL (15 țări UE) = 8135**	

Sursa: Official Journal of the EC, L319/6, 21.11.1997

Cu toate acestea, durează de multă vreme un înalt deficit în domeniul produsului apicol brut şi, de aceea, statele membre importă – împreună – circa 50% din cantitatea totală de miere, mai ales din China, Argentina, Mexic, Ungaria, Australia şi multe alte țări. De multe ori, această miere de import nu are calitatea controlată, fiind, de exemplu, menționată doar producția (chineză). Toate aceste fapte stau la originea necesității ca apicultura, ca sector specific, să beneficieze de sprijin şi protecție, mijloacele alocate până acum nefiind suficiente. De aceea, Comisiei i-au fost pregătite propuneri de măsuri, pe care le-a menționat comisarul Fischler şi care trebuie să reprezinte un pas hotărâtor pentru îndreptarea situației actuale. În chiar sânul Comisiei, ele sunt considerate mai degrabă ca semn al unei orientări corecte, decât ca o soluție aptă să epuizeze toate problemele.

Contribuțiile venite din fondul comun al Asociației intră în considerare numai cu condiția ca statul membru să fie dispus să suporte cel puțin 50% din povara cheltuielilor necesare punerii în practică a respectivelor proiecte. O altă condiție fundamentală este ca statul membru să elaboreze un studiu, referitor la producția şi piața de miere. Mijloacele sunt asigurate, diferitelor state membre, pe baza programului național, elaborat în cooperare cu asociațiile profesionale de apicultori (întovărăşirile apicole etc.) şi supuse spre aprobare Comisiei europene. Suma totală, destinată acestor scopuri, va fi împărțită între statele membre, în funcție de numărul de colonii aflate în fiecare stat; în măsura în care un anumit stat nu epuizează toată suma la care are, teoretic, dreptul, sau dacă nu a prezentat la termen programul național, sau dacă nu achită, în cadrul prevederilor programului, întreaga sumă datorată, alocația necheltuită poate fi împărțită între celelalte țări şi, ca atare, co-finanțarea din bugetul comunitar poate fi şi mai ridicată.

O premisă necesară pentru valorificarea contribuțiilor din bugetul comunitar comun este deci elaborarea unui program național de dezvoltare a

apiculturii în anul care urmează. Concret, care trebuie să fie conținutul unui astfel de document?

O parte componentă a acestuia o constituie studiul deja menționat, menită să treacă în revistă starea actuală a sectorului de producere şi desfacere a mierii. Acesta conține, printre altele, date de bază, referitoare la numărul de apicultori şi de colonii de albine gospodărite cu accent pe apicultorii profesionişti. Din punct de vedere al producției, Comisia se interesează câtă miere este livrată de apicultori direct la consumatori, numărul comercianților detailişti, la cât ajunge numărul livrărilor către dealeri şi la prelucrarea pentru piață (întreprinderi de ambalare), precum şi care este cantitatea destinată industriei prelucrătoare. De asemenea, trebuie menționate cantitățile de miere provenite din import, ca şi cuantificarea exporturilor. În continuare, raportul trebuie să conțină informații legate de prețuri şi de stuctura cheltuielilor, repartizate pe cheltuieli fixe şi variabile, inclusiv cheltuieli pentru combaterea varroozei, pentru hrănirea de iarnă, ambalaje, transhumanță. Din punct de vedere al calității Comisia europeană solicită informații legate de cheltuielile referitoare la eliberarea de certificate specifice, în care se defineşte originea şi zona geografică de proveniență a mierii.

În programul propriu, țara membră îşi trasează, mai întâi țelurile şi orientările proprii, pentru ca apoi să se concentreze pe descrierea amănunțită a măsurilor (inclusiv pe analiza cheltuielilor). Cheltuielile apreciate şi planul financiar general sunt apoi, detaliate la nivel național şi regional. Nu vor fi uitate referirile necesare la reglementările juridice. De asemenea, vor fi trecute în revistă asociațiile şi organizațiile apicole care au luat parte la elaborarea programului național.

O componentă indisolubilă trebuie să fie descrierea măsurilor de control şi verificare a menținerii condițiilor, pe baza cărora, în cadrul programului național, s-a acordat ajutorul respectiv. Această urmărire trebuie să aibă atât caracter administrativ, cât să şi includă controale efectuate la fața locului.

După cum am mai menționat sprijinul este adresat statelor membre, în dependență de numărul coloniilor întreținute, atât de apicultorii profesionişti, cât şi de cei mărunți. Devine evident că mijloacele alocate nu pot fi, pur şi simplu, repartizate diferiților apicultori, numai pe baza numărului de colonii pe care le gospodăresc. Sprijinul este orientat în funcție de programele primite şi aprobate, îndreptate, de exemplu, către îmbunătățirea sistemică a condițiilor de producție şi a producției de miere prin acordarea de sprijin tehnic apicultorilor şi organizațiilor apicole. Tratarea coloniilor împotriva varoozei şi a altor boli ale albinelor reprezintă încă o posibilitate de utilizare a sprijinului acordat, la fel ca şi raționalizarea deplasării coloniilor la diferite culesuri. În mod neîndoielnic, o alternativă interesantă o reprezintă măsurile privind sprijinirea laboratoarelor naționale, efectuării de analize fizice şi chimice ale mostrelor de miere. Nu în ultimul rând, este vorba de colaborare cu institute specializate în implementarea programelor de cercetare aplicată, pusă în slujba îmbunătățirii calității mierii. În cadrul Comisiei europene, sunt abordate şi alte probleme arzătoare, care deşi nu sunt expuse în mod stringent în documentele adoptate, antrenează eliberarea de mijloace financiare din partea Comisiei, cu condiția ca elaborarea proiectului să fie de calitate. Dintre acestea, să numim domeniul pregătirii, mai ales a apicultorilor tineri. Nu numai în Cehia se resimte un insuficient interes al tinerei generații față de practicarea apiculturii.

În concluzie, să ne mai referim şi la un scurt bilanț ipotetic. Comisia intenționează ca, pe baza programelor naționale de dezvoltare a apiculturii să dedice, anual, din bugetul politicii comunitare, suma de 15 milioane ECU. Dacă Republica Cehă ar fi membră a Comunității Europene, ar dispune de posibilitatea ca, pe baza programului său național să obțină paroape 900.000 ECU, respectiv circa 35 milioane coroane. Aceasta ar reprezenta o nouă şi binevenită sursă de dezvoltare a apiculturii, dacă ținem seamă că, în prezent, din caseria statului se acordă

direct apicultorilor 80 milioane coroane, alte mijloace fiind orientate către acest sector în cadrul dotării de aproape 30 milioane coroane a Uniunii Apicultorilor din Cehia. Poate că, astfel, avem de ce să ne bucurăm de apropiata noastră intrare în Uniunea Europeană. Nici nu iau în considerare posibilitatea că nu am reuşi să elaborăm un program naţional funcţional, cu spirit de răspundere, care să fie aprobat de Comisia europeană şi pe care să nu fim deci în stare să cheltuim suma alocată, ţinând seama de respectabila tradiţie de care se bucură organizarea apiculturii în Cehia. Ca atare, ţin pumnii apicultorilor, ca tendinţa planificată de creştere a numărului şi calităţii coloniilor de albine să se dovedească justă. Este uşor să calculăm că, la efectivele de până nu de mult de 700.000 de colonii am putea să reclamăm, în ziua de astăzi, peste 44 de milioane de coroane cehe. Poate că această abordare se va dovedi una reuşită.

*/autorul lucrează în domeniul relaţiilor internaţionale la oficiul de stat pentru norme tehnice, metrologie şi mărci.

Traducere de Radu GRECEANU din VCELARSTVI (Apicultura), R. Cehă, nr. 10/1998.

PATOLOGIE APICOLĂ

REGLAREA REPRODUCŢIEI PARAZITULUI VARROA PRIN MESAJE CHIMICE PROVENITE DIN PUIET

Conferinţa lui *Jérôme TROUILLER* - Universitatea din Udine-Italia

De câţiva ani, cercetările asupra varroa se orientează către selecţia albinelor tolerante (rezistente).

Determinarea markerilor biochimici cuantificabili, din stadiul larvar, sunt foarte legaţi de dinamica populaţiei de varroa; aceasta va duce la creşterea eficienţei selecţiei albinelor rezistente la varroa.

Selecţia prin simplicitatea şi rapiditatea sa va putea fi făcută paralel pe diferite rase de albine, varietăţi regionale, permiţând o mai bună adaptare a albinei rezistente la varroa la condiţiile climatice şi florei locale.

Printre factorii care permit reglarea populaţiilor paraziţilor la rasele de albine tolerante (*A.m. africanizata* şi *Apis cerana*), limitarea reproducţiei este unul din factorii primordiali.

În Brazilia, în coloniile de albine africanizate, fertilitatea femelelor de varroa în puietul de lucrătoare nu este decât de 20-75% faţă de 60-90% în coloniile europene.

La albina cerana reproducţia nu este posibilă decât în puietul de trântor, ceea ce implică un sezon de reproducţie redus la câteva luni în regiunile temperate.

La albina europeană, nivele ale reproducţiei varroa depind de tipul de puiet infestat.

Fertilitatea este de 95-100% în puietul de trântor, 60-90% în puietul de lucrătoare şi de 10% în botci. În condiţii experimentale, s-a arătat că varroa nu-şi poate începe ciclul său reproductiv decât dacă el a fost în contact cu o larvă după căpăcire şi înaintea împupării. Pe de altă parte, reproducţia este inhibată de prezenţa pupelor pigmentate (mai în vârstă).

În condiţii naturale, ponta femelei de varroa se va opri oricare ar fi tipul de puiet în stadiul de pupă pigmentată.

Noi suntem de acord cu ipoteza că la suprafaţa puietului de albine există substanţe chimice care permit reglarea reproducţiei lui varroa. Noi am presupus că există mesaje chimice la larvele care urmează a fi căpăcite cu 24 h ore înainte, aceste componente fiind stimulatoare şi permiţând iniţierea proceselor de reproducţie. Experienţele efectuate în 1996-1997 la Universitatea Udine au permis demonstrarea faptului că mesajele chimice stimulente sunt foarte prezente pe larvele (de lucrătoare) şi absente pe pupe.

S-a observat un efect inhibitor al reproducţiei lui varroa prin extracte provenind de la pupe.

Oricum, aceste substanţe n-au putut fi caracterizate şi prezenţa lor la suprafaţa puietului n-a putut fi stabilită cu precizie.

Această cercetare, va putea permite înțelegerea mai bună a mecanismelor biochimice care controlează reproducția parazitului varroa și a altor acarieni, în acest sens, s-ar putea utiliza substanțe chimice naturale cu efect inhibitor al reproducției varroa utilizându-le pentru controlul varroozei.

Pe termen mai lung, există posibilitatea accelerării procesului de selecție a albinelor rezistente la varroa evaluând cantitatea mesajului chimic stimulator sau inhibitor, pe diferite linii de albine.

Traducere de ing. Eliza COZMA-CĂUIA din Journal Suissé d'Apiculture, nr. 10 (octombrie) 1998.

LUPTA ÎMPOTRIVA VARROOZEI: CUM SE FACE? (Rezumat)

Greg HUNT

Departamentul de Entomologie, Universitatea Purdue, Indiana, S.U.A.

Apicultorii au suferit multe pierderi în iarnă a familiilor de albine de la apariția paraziților Varoa și Acarapis. În puține cazuri s-au studiat aceste pierderi. Apicultorii din statul Indiana au analizat situația de la sfârșitul anului 1996 (iarna 96-97) în ce privește mărimea pierderilor și dacă aceste pierderi sunt atribuite parazitului Varroa.

Din cele 500 de chestionare trimise apicultorilor s-au primit 108 în 1996 și 90 în 1997 reprezentând circa 23%, respectiv 10% din totalitatea stupilor din statul Indiana pe cei 2 ani.

Pierderile de stupi au fost de 57% în iarna din 1995-96 și 20% în iarna din 1996-97.

20% dintre apicultori n-au tratat cu Apistan și aceștia au pierdut 72% din stupii lor în 1996 și 65% în anul următor. Dintre apicultorii care n-au tratat familiile cu Apistan este posiblilă o pierdere a familiilor cu de 6-13 ori mai mult față de cei care le-au tratat.

TESTAREA FAMILIILOR DE ALBINE PENTRU REZISTENȚA LA VARROOZĂ

Gerhard LIEBIG

Institutul de Apicultură al Universității Hohenheim din Stuttgart, Germania

Descrierea unei metode directe

Rezistența este definită în general ca fiind "abilitatea condiționată ereditar, și în continuă creștere de a face față (a rezista) la boli și condiții de climă".

● O colonie de albine nu are rezistență la varroa atunci când dispare din cauza acestuia.

● O colonie moare din cauza varroozei atunci când se dezvoltă în ea o puternică infestare cu Varroa.

Invers, în coloniile rezistente, o infectare puternică cu Varroa nu ar trebui să se dezvolte, sau, apariția varroozei este mult mai slabă decât în coloniile mai puțin rezistente (susceptibile). Dezvoltarea varroozei într-o colonie, este de asemenea dependentă de dezvoltarea însăși a coloniei. De aceea rezistența la varrooză (puterea) sau susceptibilitatea la aceasta poate fi evaluată numai luând în considerație dezvoltarea coloniei (cantitatea de puiet, puterea coloniei). Această condiție importantă este neglijată când aceasta se testează prin metodele indirecte.

În evaluarea indirectă se iau în considerație următoarele:

- proporția paraziților cu părți anatomice afectate (distruse) de către albine (în condiții de netratament);

- proporția paraziților fertili și sterili în puiet;

- raportul dintre paraziții de pe albina adultă și cei de pe puiet;

- rata eliminării puietului omorât cu ajutorul unui ac.

În nici unul din aceste cazuri n-a fost dovedită o legătură cu dezvoltarea infestării cu varroa.

Traducere de ing. Eliza COZMA-CĂUIA din American Bee Journal nr. 5 (mai) 1998.

Rubrică redactată de biol. Mihaela ȘERBAN

Membru de Onoare al APIMONDIA

VIGOARE ȘI SĂNĂTATE
PRIN PRODUSE NATURALE APICOLE

S.C. Complex Apicol S.A
produce o bogată gamă de produse alimentare, energo-vitalizante si cosmetice.

Produsele pot fi cumpărate de angrosiști la sediul societății din București, Bdul. Ficusului Nr.42 Sector.1,

Telefon: 232.48.71;
Fax: 232.50.98

iar cu amănuntul de la magazinele **APICOLA** ale Asociației Crescătorilor de Albine din întreaga țară.